

ÉGBEKIÁLTÓ SZEGÉNYSÉG

„Az emberek sokasága nem képes lépést tartani a kiadásaival. Hazánkban hivatalosan elismerten 7-800 ezren vannak a megélhetési szint alatt, egymillió fölött az éppen hogy élhető küszöbön és másik millió körüli a nyomorgók száma. Ez bizony ama hárommilliót jelenti, akik ma szerencsétlenek Magyarországon.”

(3. oldal)

Ne zsákmányold ki a zsarut!

Amikor egy rendőr elkezd reggel a szolgálatot, még nem tudja bizonyosan, hogy mi vár rá aznap. Hiszen a fegyveres rendvédelmi szolgálat sohasem volt veszélytelen hivatás. Az utcán szó szerint bármi megtörténhet, és a rendőrnek minden pillanatban a hivatása magaslatán kell állnia. Még akkor is, ha netán a tizenkettedik szolgálati órájába lép éppen egy esemény bekövetkeztével. Ráadásul azzal a tudattal, hogy ezekért a túlórákért lehet, hogy egyetlen fillért sem kap... Nem kellene hát a végtelenségig kihasználni a rendőrök hivatásadatát, jobban oda kellene rájuk figyelnie a kormánynak.

A rendőrré minden társadalomnak és rendszernek szüksége van. Hiszen nélküle féktelen káosz uralkodhat az utcákon, s elszabadulhat a bűnözés.

Váratlan elvonások

Úgy látszik, hogy a kormány ezt nem így gondolja, mert mintha szándékosan gyengítené a rendőrséget. Mégpedig azzal, hogy elvonja a pénzt, ezzel a szó szoros értelmében ingyen túlmunkára kényszerítve a rendőrség dolgozóit. Ráadásul mérhetetlenül felturbózzák a már amúgy is erős bizonytalanságérzetüket is, hiszen a legutóbbi hírek szerint, mintegy ezer fős létszámleépítésre készül a Belügyminisztérium.

A kormány féktelen elvonási politikája már a rendvédelmi szerveket is elérte. Elveszik ami volt, leginkább a pénz, és nem adnak cserébe semmit.

Ennek a legszembeszökőbb példája a rendvédelmi dolgozók 2004. évi 13. havi fizetésének kérdése. Ezt a juttatást a rendőrök ez év elején egyszerűen nem kapták meg. Pontosabban kaptak egy névleges összeget, az eredetinek mindössze egytizedét. A rendőrségen dolgozó közalkalmazottak pedig még ennyit sem.

Erről beszélgettünk Pongó Gézával, a Független Rendőrszakszervezet főtitkárával és Dávid Tiborral, a szakszervezet főtitkár-helyettesével.

A Független Rendőrszakszervezet, mint ahogy a nevében is benne foglaltatik, nem kötődik egyetlen párthoz sem. Politikamentes szervezet, egyetlen célja, hogy a rendvédelmi dolgozók érdekeit képviselje.

– Törvények szabályozzák – mondja Pongó Géza –, hogy a közszférában, s ezen belül a fegyveres és rendvédelmi szektorban is az állomány egy úgy-

nevezett 13. havi juttatásra jogosult. Ennek a kifizetésére mindig a tárgyévet követően került sor az utóbbi időben. Ez azt jelenti, hogy például 2004 januárjában megkaptuk a 2003. évi 13. havi fizetést, amely lényegében egy havi bérnek felelt meg. Ebben az évben viszont gyökeresen megváltozott a helyzet. 2005 elején kifizettek egy összeget, amelyet a munkáltató úgy nevezett el, hogy ez már nem a 2004. évi 13. havi fizetés, hanem a 2005. évi 13. havi fizetés, hanem a 2005. évi 13. havi fizetés, hanem a 2005. évi 13. havi fizetés. Mivelhogy ez a 2005. évre vonatkozik, kiderült, hogy a 2004. évre a munkáltató egyáltalán nem akar adni 13. havi fizetést a kollégáknak. Ezt a döntést pedig azzal indokolta, hogy az előző évben olyan jogszabálymódosítás történt, amely nem kötelezi őt többé az állomány 13. havi fizetésének folyósítására, csak a 0. havira, mely az eddigiek mindössze az egytizedét teszi ki. Ezt mi természetesen azonnal kifogásoltuk a munkáltatónál, mert úgy ítéltük meg, hogy az eredeti teljes összeg járna a kollégáknak.

– Két csatornán indítottuk el az eljárásainkat. Először is az Alkotmánybírósághoz fordultunk állásfoglalásért. Ezzel egyidejűleg szolgálati panaszokat adtak be a kollégáink, kifogásolva az elmaradt kifizetéseket. Am ezeket a szolgálati panaszokat a munkáltató mereven elutasította. Ezekkel a munkáltatói elutasításokkal aztán a kollégák a megyei munkaügyi bíróságokhoz fordultak. A Független Rendőrszakszervezet tagjait pedig természetesen mi képviseltük, a saját jogszabályainkkal. Elindultak tehát a bírósági eljárások, Vas megyében, Nógrádban és szerte az országban számtalan helyen.

(Folytatás a 3. oldalon)

TUDÓSÍTÁS A KÖZPONTI BIZOTTSÁG ÜLÉSÉRŐL

JÓL SZEREPELT A TÖBBSÉG, LESZEREPELT AZ ELLENZÉK

November 12., szombat reggel. Egyre-másra érkeznek a képviselőjelöltek, akiket a Munkáspárt a 2006. évi választáson egyéni jelöltként indít. Örömmel nézik őket. Nagyon sok közöttük a fiatal, bármely párt megirigyelhetné, de ők nálunk vannak. Jönnek a régi gárda tagjai is, akik már több választáson is indultak. Mindenki megnyugszik egy kicsit, hiszen érzik: a Munkáspárt képes lesz indulni a választásokon, és nem is akárhogyan.

Vannak meglepetések is. A jelöltek ünnepélyesen aláírják a párttal való megállapodást. Mindenki érti, hogy szükség van erre. Ők nagy dolgot vállalnak, és a párt ehhez politikai és anyagi segítséget ad. Természetes, hogy írásban is rögzítjük, amit vállaltunk. Somogy megyéből azonban egyetlen jelölt sem jön el. Ők nem akarnak megállapodást aláírni. Közülük Szabó Imre csak a kivétel, aki pénziári miatt nem tud jönni.

többség érdekében” bírálni kell a kormányt, de „a Munkáspárt nem érdekelt a Fidesz hatalomra jutásában”. Mindenki érti, hogy a Munkáspárt számára a kérdés nem ez. A kérdés az, hogy a Munkáspárt bejut-e a parlamentbe. A Központi Bizottság látható többsége nem tűzi napirendre Tajcs javaslatát, nem kíván az ellenzékkel tárgyalni.

A pártellenzék ekkor megérti, hogy rosszul mérték fel a helyzetet. A KB tagjait nem hatja meg, hogy ők tárgyalni akarnak. Vajnai, aki két felszólításra sem regisztrálta magát, most hirtelen szót kér. Menteni akarja a helyzetet. Nem kap szót. Ha hivatalosan valaki nincs jelen, az nem is beszélhet. Az ellenzék vezetői ekkor kiadják a vezényszót: kivonulunk. Tajcs, Fratanolo, Vajnai senkinek sem okoz meglepetést. Szabóné Farók Éva biztosan nem a gyöngyösi kommunisták megbízását teljesíti, amikor kimegy, mert nem is olyan régen pont a gyöngyösiéket álltak ki a párt mellett. Szerémi Béla Recksről a saját alapszervezetében egyedül maradt, amikor mindenki megszavazta a kommunista nevet, csak ő nem. Kivonulnak a baranyaiak is, és még néhányan. A teremben taps, és utravalóul néhány beköltözött: vissza se gyertek!

Hova mentek? Tudjuk, elmentek a Villányi útra, ahol jó előre termet béreltek, Munkáspárt néven, és megtartották ellenzéki gyűlésüket. Előre béreltek termet, készültek a szakításra.

500 nap kínlódás után cselekedni

Innen a Központi Bizottság ülése fordulatot vesz. Az elnökség nevében Thürmer Gyula szól a párt helyzetéről.

(Folytatás a 4. oldalon)

10 óra, a Központi Bizottság ülése kedves momentummal indul. Illés Imrét, a KB tagját, Veszprém megyei elnököt 75. születésnapján köszönti Thürmer Gyula. Illés elvtárs kezdetől fogva velünk van, és ma is korát meghazudtoló energiával és a rá jellemző világos marxista észjárással szervezi a pártot.

Vajnai: itt is vagyok, meg nem is

Az elnök bejelenti, hogy a KB-nak eddig 67 tagja volt, de a bíróság visszaállította a pártellenzék két vezetőjét. A bírósági ítéletet még nem kaptuk meg, így a törvény szerint nem kell egyelőre ezt a két embert KB-tagnak tekinteni, de mi mégis megteszük. Legyenek itt, vegyenek részt a politikai döntésben – mondja Thürmer Gyula. Ekkor elindul az ellenzéki cirkusz első felvonása. Minden KB-tag aláírja a jelenléti ívet, Vajnai és Fratanolo nem hajlandó aláírni. Ki tudja, miért? A levezető elnök névsorolvasást tart. Fratanolo és Vajnai, akik ott állnak a teremben, nem jelentkeznek, nem mondják, hogy jelen. Mindenki furcsállja. Az elnök bejelenti a jelenlévők létszámát. Vajnai és Fratanolo nincs ben-

ne, hiszen két felszólításra sem írnak alá.

Az ellenzék tárgyalna, a többség cselekszik

A napirend jóváhagyásakor Tajcs Ferenc Heves megyei elnök szót kér, és kap is. Aláírta a jelenléti ívet, bement a nevére, de nem szól rólá. A KB-tagok többsége érti, miről van szó. Jól hangzik az, amit Vajnai és társai hangoztatnak, miszerint „a baloldali értékek alapján, a kizsákmányolt

Nem mondja ki, de mindenki érti, hogy ez Vajnai-féle pártellenzék ötlete. Hogyan tárgyalhat a Központi Bizottság és a KB ellen fellépő pártellenzék, és egyáltalán miről? Erről nem beszél. Vasárnap már azt híreszteli az ellenzék, hogy ők levelet is írtak a KB-nak, csak az elnökség azt nem juttatta el a KB-nak. Tajcs ekkor, szombat reggel még nem tud erről az állítólagos levélről, mert nem szól róla. A KB-tagok többsége érti, miről van szó. Jól hangzik az, amit Vajnai és társai hangoztatnak, miszerint „a baloldali értékek alapján, a kizsákmányolt

EZ TÖRTÉNT a nagyvilágban

November 9. Leszavazta a brit parlament alsóháza Tony Blair miniszterelnök terrorizmuseellenes javaslatát, de mégis módosították némiképp a szabályokon. Ez a bizonytalanság is mutatja, hogy a négy évvel ezelőtt meghirdetett terrorizmuseellenes harc mára kiüresedett, amerikai szakértők szerint hiányzik a koncepció, a stratégia, a hosszú távú gondolkodás, a hatékonyság.

November 10. A lengyel parlament bizalmat szavazott a jobboldali Jog és Igazságosság (PiS) párt kisebbségi kormányának. A PiS 155 mandátummal rendelkezik a 460 tagú parlamentben, így szinte minden esetben kérnie kell a kis pártok támogatását. A nehézségek miatt késik az ország EU-nak szóló tájékoztatója a gazdasági kilátásokról. Marcinkiewicz miniszterelnök szerint az euró bevezetését egyébként sem kell elsielni.

November 11. Nyolc héttel a választások után létrejött Németország történetének második nagykoalíciója a CDU-CSU és az SPD részvételével. Mindkét fél tervei részben teljesülnek, például az SPD nyomán bevezetik a „gazdagadót”, a CSU nyomán pedig emelik az áfát. A német gazdasági válságot és az ebből fakadó társadalmi problémákat figyelembe véve, a szociáldemokrata-kereszténydemokrata együttes kormányzás nem ígérkezik könnyű feladatnak.

November 12. Másodszor rendezték meg a Tudományos Világfórumot, ezúttal Budapesten. Nyolcvankét ország hatszáz kutatója vitatta meg egymással és a politikusokkal azokat a globális problémákat, amelyek megoldásához a tudomány is segítséget adhat a politikai és gazdasági tényezők függvényében.

November 13. Ismét madárinfluenza-fertőzéseket tapasztaltak szárnyasokon Romániában, a Duna-deltában. Vietnamban és Kínában pedig újabb emberek betegedtek meg a kórokozótól. Az eltelt egy hónapban kilenc gócpontot azonosítottak a világ különböző országaiban.

November 14. Váratlan cseréket hajtott végre az ország vezetésében Vlagyimir Putyin orosz elnök. Adminisztrációjának eddigi vezetőjét, Dmitrij Medvegyevet első miniszterelnök-helyettesé nevezte ki, Ivanov védelmi miniszter pedig tárcája megtartása mellett lett miniszterelnök-helyettes. Ezzel Putyin gyakorlatilag megnevezte a 2008-as választásokon lehetséges két utódát.

November 15. A libériai elnökválasztáson Ellen Johnson győzött, és ezzel ő lett Afrika első női elnöke. A korábban esélyesebbnek tartott ellenfél panaszt nyújtott be választási csalás miatt. A nemzetközi megfigyelők szerint a tizennégy évig tartó polgárháború után szabad és tisztességes választásokat tartottak a nyugat-afrikai országban.

Ellen Johnson

● Forrong az izraeli belpolitika. A szociáldemokrata jellegű Munkapárt vezetőjévé az 53 éves Amir Peres szakszervezeti vezetőt választották a párt „nagy öregével”, a Nobel-békedíjas Simon Peresszel szemben. A változás nemcsak generációváltást, hanem alapvető fordulatot is jelenthet a Munkapárt kompromisszumkereső és a társadalmi béke iránt túlzottan elkötelezett politikájával szemben. A Marokkóban született Peres megválasztása a párizsi Le Monde szerint „a keleti eredetű, diszkriminált zsidó lakosság revánsát jelenti az európai származású askenázik felett”. Az új elnök a piacgazdaság korlátozásának a híve, és korábban rendszeresen támadta a Saron-kormány antiszociális gazdaságpolitikáját. Peres egyik szervezője volt a tavalyi rendezett, az országot megbénító általános sztrájknak is.

A változás társadalmi háttere

elsősorban az, hogy a lakosság mintegy negyede jelenleg a szegénységi küszöb alatt él, és kilenc százaléku tartósan munkanélküli. Peres a Munkapárt „fehér galambjának” számít, aki egyik alapítója volt a palesztin területen történő telepítéseket elítélő „Békét most” szervezetnek. A baloldali fordulatra készülő párt várhatóan kilép a Saron-kormányból, ezért valószínű, hogy a jövő tavasszal előre hozott választásokat fognak Izraelben tartani.

● A tíz évvel ezelőtt, egy fanatikus merénylő által meggyilkolt Jichak Rabin miniszterelnök emlékére november 12-én este kétszáz ezer ember gyűlt össze a volt kormányfőről elnevezett tel-avivi téren. Sajtójelentések szerint ez volt az utóbbi évek legnagyobb tömegmozdulása az országban. A gyűlésen felszólaló Bill Clinton volt amerikai el-

A külvárosok lázadása Franciaországban

Lassan csillapodnak, de nem szűntek meg a Párizsban és más francia városok külső negyedeiben a három hete tartó zavargások. A társadalmi robbanást a rendőrök elől menekülő két afrikai származású fiúnak egy transzformátorházban, október 27-én történt tragikus halála okozta. Felmérések szerint a mintegy háromszáz településen lezajlott megmozdulások során a randalírozó fiatalok hateraz gépkocsit gyújtottak fel és a rendőrség a múlt hét végéig 1500 személyt vett őrizetbe. A felforgató akciók kisebb mértékben már áttértek Belgiumra, Németországra és más államokra is.

A zavargások a francia társadalom és a politikai elit súlyos válságát jelzik, amit csak átmenetileg csillapíthat a kormány által bevezetett szükségállapot és más adminisztratív intézkedések. A kommunista l'Humanité azt írta, hogy „a külvárosok nem a perifériát, hanem a társadalom centrumát jelentik”. „Véget kell vetni a rendbontásoknak, de erre nem alkalmas az 1955-ben, az algériai idején, a rendkívüli állapot bevezetésére elfogadott törvény”.

A konfliktus kirobbanásában nagy szerepet játszott a magas, tízszázalékos munkanélküliség. Sőt a 15–24 éves korosztálynál a munkanélküliek aránya 23

százalék, a külvárosokban élő fiatalok között pedig negyven százalék. A szociális biztonságot nehezíti, hogy a vállalatok az új munkavállalóknak a felével, akiknek a négyötöde fiatal, csak egy hónapos munkaszerződést kötnek. A mostani lázadók többsége az egykori bevándorlók a világot igazságtalannak tartó unokái közül kerül ki. Manuel Valls szocialista képviselő szerint a tragédia a harminc éve tartó, területi apartheidet okozó etnikai és szociális elkülönítés egyenes következménye. Más államokkal ellentétben, Franciaországban nem történt meg a különböző etnikumok egymás mellett élésének a meg-

felelő kezelése. Az elégedetlenséget mutatta az európai alkotmányok májusi népszavazáson történt elutasítása is.

Az események alakulásában közrejátszik a külső városrészekben egyre mélyebbre csúszó iskolarendszer, ami fényévnyi távolságra van az elit negyedek oktatási intézményeinek a színvonalától. A lerobbant lakótelepek és az infrastruktúra korszerűsítése hatalmas összegekbe kerülne, amire a választási ígéretek ellenére egyetlen kormányzat sem fordított megfelelő eszközöket.

A bevándorlás folyamata a múlt évtized közepén az észak-afrikai francia területek, elsősorban Algéria függetlenné válása után erősödött fel. A hatvanas-hetvenes években tömegesen érkeztek a bevándorlók Észak- és Nyugat-Afrikából Franciaországba. Öt-hatmillió muzulmán él jelenleg az országban, ami a lakosság tíz százalékát, az Európa Unió államaiban letelepült muzulmánoknak pedig az egyharmadát jelenti. A

hatalom feszültséget okozott ugyan a hívő lányok fejkendőviselését az állami iskolákban megtiltó törvénnyel, de az intifádára való hivatkozások ellenére az eseményeknek egyelőre nincs vallási színe. A rendbontók között hívők és nem hívők egyaránt megtalálhatók.

Az események kezelését az elnöki székre pályázó két jobboldali politikus: Nicolas Sarkozy belügyminiszter és Dominique de Villepin kormányfő közötti versengés jellemzi. Sokat rontott azonban a liberális gazdaságpolitikát követelő Sarkozy népszerűségén, hogy a fiatalokat bűnözőknek és csöcseléknek nevezte. A Chirac elnöknel korábban már elvesztetté vált, erőszakos belügyminiszter politikai karrierjének újratlan és komoly erőpróbájává vált a további rendbontások megakadályozása. A l'Humanité azt írta, hogy „a mostani időszak mély nyomokat fog hagyni a francia társadalomban”.

Lengyel Ákos

Arabok akarunk maradni

Egykori iskolájában, a damaszkuszi egyetemen tartott a közel-műltben előadást Basar Asszad, a Szíriai Arab Köztársaság elnöke. A világ számos országában feszülten várták, mi lesz a szír vezetés válasza a Szíria elleni amerikai és más nyugati támadásokra. Mint sok minden mást, a magyar sajtó ezt is elhallgatta, mi azonban szólnunk róla.

„Az arab nemzet és különösen Szíria elleni kampány, amely az utóbbi években elindult, rendkívül veszélyes” – hangsúlyozta a szír elnök. A veszély éppen abban van, hogy ezek a támadások az arabok intellektuális, pszichológiai és erkölcsi értékei ellen folynak. Valóságos média-, kulturális és tudományos háborút indítottak, amelyek célja az, hogy a felnövekvő nemzedékeket megfosssák identitásuktól, hagyományaitól, történelmüktől, s olyan helyzetbe juttassák a fiatalokat, hogy ne higgyenek saját erejükben, s megadják magukat az első adandó alkalommal, amikor külső nyomás nehezedik a térségre és különösen Szíriára” – emelte ki Asszad a beszédében.

A szír elnök részletesen szólt arról, hogy mi is a nagyhatalmak és mindenekelőtt az USA baja Szíriával. „Egyes hatalmaknak igazából egy gondjuk van Szíriával, az pedig Szíria pán-arab nemzeti identitása. Az arab nacionalizmus a mi identitásunk, a

mi történelmünk, a történelem pedig a mi emlékezetünk, ami lehetővé teszi, hogy megértsük a jelent és a jövőt. Ezek a hatalmak azt akarják, hogy elveszítjük emlékezetünket, és így ők dönthessenek a mi jövőnkéről. Azt akarják, hogy ne legyen önazonosságunk, és ők határozzanak meg helyünket a világban.” A szíriai elnök világosan kifejtette, hogy Szíriának senkivel szemben sincsenek agresszív szándékai, de saját földjén szeretné saját létét, életformáját, kultúráját megőrizni. Ez vezérli a külpolitikai lépéseiben is.

Asszad elnök kitért Irak kérdésére is. „Az iraki események minden arabot érintenek. Irak, amely arab ország, a szétesés, a feldarabolódás állapotában van. Senki sem tudhatja, hogy mikor következnek be egy nagy robbanás, amely a felismerhetetlenségig megváltoztatná a térséget, veszélyes következményekhez vezetne, és hatással lenne a Közel-Keletől messze fekvő térségre is.” – mondta az elnök.

Majd így folytatta: „Az Irakot fenyegető első veszély éppen az, hogy felszámolják arab identitásukat, mivel olyan megoldásokat alkalmaznak, amelyek idegenek az iraki emberektől, az iraki történelemtől. A második veszély a politikai és biztonsági káosz, amely kiterjed az egész iraki térségre, és amely kérdéssé teszi Irak területi egységét. Minél nagyobb a káosz, annál nagyobb a belháború veszélye, ami pedig vérontáshoz, számtalan ártatlan iraki halálhoz vezetne. Mindkét veszély egyben a szomszédos országokra is veszélyt jelent. Irak arab identitása arab és regionális ügy, mivel Irak egészét érinti, és ennek megőrzése minden érdekelt ország, különösen Irak szomszédainak érdeke.

Az igazi probléma az, hogy az amerikaiknak gondjaik vannak Irak megszállásával. Persze nem mondhatják, hogy sajnáljuk, tévedtünk. Ezért másokra kenik a felelősséget, és a legkönnyebb út éppen Szíriára hárítani.

Asszad világosan a világ tudomására hozta, hogy Szíria ártatlan a merénylet ügyében, kész együttműködni a feltárási bizottsággal, és nem engedi, hogy bárki is Szíriát tegye felelőssé. „A Hariri miniszterelnök elleni me-

Basar Asszad

rénylet kivizsgálására bizottságot állítottak fel, és mi úgy döntöttünk, hogy a kezdet kezdetétől együttműködünk a bizottsággal. Miért? Azért, mert teljes mértékben tisztában vagyunk a mi ártatlanságunkkal. Másodszor, mi ténylegesen érdekeltek vagyunk az igazság feltárásában, mivel mi szenvedjük el a károkat elsőként. Válaszul néhány libanoni politikus elkezdte belekeverni Szíriát a Hariri-merényletbe” – hangsúlyozta az elnök.

Utalt arra, hogy Szíriával akarják megfizettetni azoknak a kiegészítéseknek és kompromisszumoknak az árát, amelyek a nagyhatalmak egymással kötötték, sőt fizettetni akarnak azért, hogy az Irak ellen általuk kezdeti háború és megszállás kudarcot vallott.

M. L.

IZRAELBŐL JELENTJÜK

nők azt mondta, hogy Rabin halálával „a béke legnagyobb lehetőségét veszítettük el”. Simon Peres munkapárti miniszterelnök-helyettes arra kérte a fiatalokat, hogy a Izrael jövőjének az érdekében aktívan vegyenek részt a közéletben. Peres hangsúlyozta, hogy Rabin és a palesztin Jasszer Arafat által megkezdett osló „békefolyamat útja most is nyitva van”. A jobboldali Likud párthoz tartozó Tzipi Livni igazságügy-miniszter szerint „nem kell mondanunk az erőszakra, és tiszteletben kell tartani mások véleményét”. A mintegy 1500 rendőr által biztosított megmozduláson felszólalt Amir Peres, a Munkapárt új vezetője és Ron Huldai, Tel-Aviv polgármestere is. A rendezvény az Iz-

raelben népszerű „Béke dalával” ért véget, amelyet Rabin meggyilkolásának a pillanatában is énekelt az akkor még Izrael királyáról elnevezett téren összegyűlt tömeg.

● A The Jerusalem Post jelentése szerint Ariel Saron miniszterelnök és Gideon Ezra biztonsági miniszter fogadta az Izraelben tartózkodó Dimitrij Kozak, Putyin elnök csecsenföldi megbízottját. A húszfős delegáció élén érkezett Kozak „tapasztalatcserét” folytatott kollégáival, a Moszad és a Sin Bet vezetőivel. A küldöttség részletesen tanulmányozta a palesztin területeket elválasztó biztonsági kerítés építését és hatékonyságát. N. Aharonski izraeli rendőrtiszt,

jelenleg az Orosz Országos Biztonsági Program tanácsadója is elkísérte a delegációt, aki kerítés létesítését javasolta egyes csecsen körzetek védelmének a megerősítésére. Dimitrij Kozak hangsúlyozta, hogy bővíteni akarják a két ország közötti biztonsági együttműködést, és érdekelték a terrorista akciók ellen kifejlesztett és gyártott izraeli technológia vásárlásában is.

● A jeruzsálemi villamosvonal tervezett építése nagy gondot okoz a francia diplomáciának. Az első 13 kilométeres szakasz a városközpontot a telepek által lakott, korábbi arab területeken létesített Pisgat Zeev és French Hill negyedekkel kötné össze. A kivitelezők a City Pass elnevezésű konzorciumot alkotó Alstom és a Connex cégek lesznek. Mahmud Abbasz palesztin elnök októberi párizsi látogatása során tiltakozott a terv megvaló-

sítása ellen. Az elnök szerint az építkezés érinti Jeruzsálem jövőbeli státusát is. A Palesztin Hatóság elsősorban a Hágai Nemzetközi Bíróságnak a Genfi Konvencióra utaló tavalyi döntésére hivatkozik, amely megtiltja, hogy bármely ország állampolgárainak egy részét az általa megszállt területekre telepítse. A villamosvonal létesítése viszont meggyorsítaná a zsidó lakosság átköltözését az 1967-es háborúban elfoglalt körzetekbe. A francia kormány nem akar beavatkozni az ügybe, mert ez sértené a vállalatok önállóságát és piaci versenyképességüket szabadságát. A Siemenszel szemben a City Pass 2002-ben első lett a mintegy négytízmillió eurós üzlet versenyfolyalásán, ami jó referenciát jelenthet az egymillió euró értékű tel-avivi metró-villamos vonal későbbi megépítésénél is.

– Tudósítónktól

Ne zsákmányold ki a zsarut!

(Folytatás az 1. oldalról)

– Egy idő múlva megszülettek az elsőfokú döntések, ám különböző joggyakorlat alakult ki a megyei munkaügyi bíróságok között. Az egyik megyében ilyen döntés született, a másikban pedig olyan. Közben az Alkotmánybíróság is meghozta a határozatát, amely eléggé terjedelmes, és tulajdonképpen sok minden kiolvasható belőle, de a konkrét ügyben nem döntött. Nem mondta ki egyértelműen, hogy a pénzt ki kell fizetni a kollégáknak, hanem egyszerűen hatályon kívül helyezte azt a törvényt, amelyet a parlament alkotott meg, és amelyre hivatkozva a munkáltató megtagadta a 13. havi fizetés kifizetését. Így az Alkotmánybíróság, az eredeti, ezen törvény előtti állapotot állította vissza. De ezzel sajnos túl nagy mozgásteret hagyott a munkáltatónak és a munkaügyi bíróságoknak is.

– Summa summarum, a jelen pillanatban ott tart a dolog, hogy megszületett a Vas megyei Munkaügyi Bíróság döntése, mely szerint annak a két celldömölki kollégának, aki ebben az ügyben pert kezdeményezett a munkáltató ellen, ki kell fizetni a teljes

légáknak ki fogják fizetni a teljes összeget.

– De csak ennek a két celldömölki kollégának?

– Hát egyelőre csak nekik. Akkor mi föltesszük a kérdést, hogy ha ez az összeg ennek a két kollégának mégis csak jár, akkor bizony járna a többieknek is. Attól függetlenül, hogy pereskedtek-e a munkáltatóval, vagy sem.

– Ezek szerint ez egy precedensteremtő ítélet lehet?

– Így van. Végeredményben a több száz Vas megyei kolléga is beadhatja ugyanezt a pert, bár ez nagyon sokba kerülne mindenkinek. Nemcsak a rendőröknek, hanem a BM-nek, a Magyar Kormányának s a költségvetésnek is.

– Hány rendőr van összesen az országban?

– Körülbelül 30 ezer hivatásos rendőr dolgozik hazánkban – válaszol Pongó Géza. – És mi azt szeretnénk, hogy ezt az eredeti összeget, vagyis a teljes 13. havi fizetésüket hiánytalanul fizesse ki nekik a Belügyminisztérium.

– De tudni kell azt is – folytatja –, hogy mi nemcsak a hivatásos rendőrök érdekeit képviseljük, hanem a rendvédelemben szolgáló más dolgozókat is. A

hoz majd egy jogegységi határozatot, amely mindenki számára kötelező lesz. De hogy kinek a javára döntenek majd a legfőbb bírúk, ezt még nem lehet tudni. Így még az sem biztos, hogy ez a két celldömölki kolléga megkapja azt a pénzt, amit megítéltek nekik.

Rengeteg munka – kevés pénz

Eléggé méltánytalanok tartják a rendvédelmi dolgozók ezt az egész hosszúra nyúló jogi procedurát. De mindezek ellenére dolgoznak tovább, nappal és éjszaka, hétköznap és ünnepen. És nem csak napi nyolc órát, hanem gyakran ennél sokkal többet. Miközben a fizetésük bizony nem döntő rekordokat. Ezzel kapcsolatos a következő kérdésem:

– Milyen körülmények között élnek, és dolgoznak a rendőreink?

Pongó Géza így válaszol:

– A rendőr a fizetéséért rendszerint nem nyolc órát dolgozik naponta, hanem ennél többet. És ebben benne van a délutáni, éjszakai és a hétvégi, illetve az ünnepnapokon végzett munka is. A rendőrökre mindig szükség lehet, bármilyen nap is van, vagy akár az éjszaka kellős közepe. Mostanában sok fiatal lépett be a rendőrség állományába, és ők bizony eléggé keveset keresnek. Ebből kell családot alapítani, lakást vásárolni, s ennyi pénzből ez nagyon nehéz. Arról nem is beszélve, hogy nagyon sok vidéki kolléga teljesít szolgálatot a fővárosban. Távol a családjuktól. Hiszen Budapesten nincsen anynyi jelentkező, hogy fel tudják tölteni a szükséges létszámot.

– Átlagban mennyi az egy hónapban a szolgálatban eltöltött idő?

– Ez eléggé változó. A kötelező óraszámom felül nagyon sok szolgálati ágbán, elsősorban a bünyügyi területen a kollégák sokszor már nem is kéri elszámolni a túlórákat, mert nagyon jól tudják, hogy nincs rá pénz. Viszont ha történik egy bűnyű, amit fel kell deríteni, akkor azzal munkával nem lehet csak úgy megállni azért, mert letelt a hivatalos munkaidő. Ezért a kollégák természetesen tovább dolgoznak négy óra után is. Este hétig, nyolcig, vagy ha szükséges bármennyig. Ez a munka hivatás és életforma egyben. S teljes embert kíván.

– Úgy gondolom, hogy ezekért a dolgokért is jobban meg kellene becsülnie őket a kormányzatnak – fejezi be a beszélgetést Pongó Géza.

A kormány persze azzal érvel, hogy már alig van pénze, és ezért szükséges az elvonási politika, ezért kell a takarékoskodás.

A túlzott takarékoskodás – mondjuk erre mi, akik úgy gondoljuk, hogy nem kellene már azokon a fontos tényezőkön is spórolni, melyek hiánya bizony már veszélyeztetné a törvényes rendet és a normális életet.

Úgy gondolom, hogy van itt ebben az országban pénz! Csak rosszul van elosztva! Hisz milyen döbbenetes vagyunk halmozottak föl és mekkora paradoxon helyzet lehet az, hogy adott esetben akár egy pökhendi multimilliomost az agyondolgozott és alulfizetett zsarú védhet meg a bűnözőktől?

És még azt mondják, hogy a rendőrökre nincs pénz?!

Fort András

Égbekiáltó szegénység

Döbbenetes szám: 240 ezren vannak a bankok „feketelistáján”. S majd százezerrel több a nyilvántartott adósságfélések száma (összegezték nem hoztak nyilvánosságra). Ez azt jelenti, hogy akiknek a neve meghatározott ideig a listán szerepel, nem kaphatnak pénzügyi hitelt! S a számuk hétről hétre növekszik, tart a magyar eladósodási színjáték. Hiszen a bankok egymással versenyezve kínálják a hiteleiket – munkahelyi igazolás, jelzálog sem szükséges –, lakás-, autó-, áruvásárlásra biztatnak. Ugyan, hogy kamatot is kell fizetni? Hiszen a pénzhasználatnak ára van!?

Az ok, a tömegesség oka pedig nyilvánvaló: a keresettek, bérek nem fedezik a megélhetés szükségletét. Sem az igényeket, jóllehet azok mindig meghaladják a lehetőségeket. Nem hiába int a régi magyar közmondás: addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér. De hát meddig ér a szegénység takarója?

Az emberek sokasága nem képes lépést tartani a kiadásokkal. Hazánkban hivatalosan elismerten 7-800 ezren vannak a megélhetési szint alatt, egymillió felett az éppenhogy élhető küszöbön és másik millió körüli a nyomorgók száma. Ez bizony ama hárommilliót jelenti, akik ma szerencsétlenek Magyarországon.

A konkrét adatokról, esetekről mindazok tapasztalata áll hozzánk közel, akik a szociális helyzettel foglalkoznak. S többnyire ilyenek a munkáspártbeli önkormányzati képviselők, aktivisták, bizottsági tagok, mivel a testületekben nekik jutott a tennivalók neheze. Nekik jut a feladat, hogy a rászorultakon segítsenek. Ok foglalkoznak a köz-

megtartozásokkal, a lakbérhatalékokkal, az éhezőkkel, a szegénységgel.

Például Budapesten, az egyik legnagyobb kerületben, a XI. kerületi Újbudán. Ez a Nyugat kapujaként találtatik, az M1-es, az M7-es, az M6-os autópályák, főközlekedési utak érik el e területen a fővárost, illetve a Dunán a hajók, vasúton a Dunántúlról érkező vonatok. Európa találkozik itt Budapesttel.

Azt mondja Farkas Ferenc, a helyi Vicus 11 alapítvány elnöke, egyben a Munkáspárt kerületi elnöke is: hónapról hónapra növekszik a kérelmezők száma, akik támogatásra tartanak igényt, mert nem tudják fizetni a kötelezettségeket. Rengeteg a munkanélküli, az egyedül élő, gyermekeit nevelő asszony, az egyre nehezebben élők, a hajléktalanok. „Egy-egy kuratóriumi ülés után napokig beteg vagyok, megsínylem az érveket, a leírt nyomorúságot – mondja. – Mind több és több, aki segítségre, támaszra vár.”

Mártonfy

MUNKA KONTRA TŐKE

Szegyenteljes fogyatékosága a mai politikai életnek, hogy a hivatásos politikusok jelentős hányada még alapfokon sem ismeri a politikai gazdaságtan tananyagát. Jelzi ezt egy ismert sztár-értelmségi nyilatkozata, aki azzal a képtelenséggel rukkolt elő, hogy a modern szemléletű politikus számára nem lehet korszakalkotóbb feladat, mint „...a tőke és a munka konszenzusának létrejöttét és állandóságát előmozdítani”. (Ha Marx élne, nem tudom mit válaszolna erre a különös célt megjelölő újítónak.)

Emberünk olyan árnyékboldogokat igyekszik ötletéhez toborozni, akik (hozzá hasonlóan) képtelenek különbséget tenni a megvalósítható elképzelések és csak a tudatukban létező mesevilág között. Mert aligha kétséges, csak olyanok adhatnak hitelt az efféle különös frázisnak, akik foghíjas ismeretekkel rendelkeznek a munka és a tőke között feszülő ellentmondás lényegéről. Nem értik, hogy a két tényező konfliktusát olyan alapvető ellentétek idézik elő, melyek feloldása – magántulajdon-dominanciájú társadalmi-gazdasági viszonyok közepe – lehetetlen. Nem holmi szélsőséges töke-ellenesség diktálja ezt, hanem a munkavállaló, alias proletár és a tőkés (munkáltató) között – termelőeszközök tulajdonlásához fűződő objektív viszonyokból következő – szerepkülönbségesség könnyörtelen diktátuma. Következésképp egyfelől a többletprofitért, másfelől a létfeltételek elért színvonalának megtartásáért, illetve növeléséért folyó küzdelem elkerülhetetlen volta.

A tőke és a munka lehetséges harmóniájának elmélete éppen ezért olyan meddő virág, mely az illúzió fáján terem. Csak arra való, hogy elkenődje a tőkés kizsákmányolást. Sok évtized gya-

korlata bizonyítja, hogy a kapitalista társadalmi rendszer csak és kizárólag a munkavállaló (proletár) kizsákmányolása árán maradhat fenn és működhet. A tőkés nem fog emberi érzülettel motiváltan a neki robotoló bérmunkás keblére borulni; egyféle társadalmi igazságosság jegyében a profiton sem hajlandó vele osztozkodni. Miközben a tőke és a munka egymást kölcsönösen feltételezve léteznek, nem válhatnak a tőkés és a munkavállaló megbékélt egységévé. Előbb vagy utóbb arra vár megsemmisülés, amelyik képtelen a másik nélkül fennmaradni és funkcionálni.

Persze feltételezhető az is, hogy a munka-tőke harmóniájának szükségességét óhajtó és hirdető politikus ismeri a két közgazdasági tényező kibékíthetetlen ellentétének indítékait. Választott pártjának alapértékei és hasznoszerzői azonban kizárják számára az osztálytartalómű minősítést. Erre tekintettel rukkolt elő a konszenzuselmélettel, mely sem a politikatudomány, sem annak művelői előtt nem ismeretlen. Egyetemes osztálybéke, kölcsönös szeretet, békes átmenet, gazdagok jóhiszeműségének és intenzívebb adakozásának, utóbb pedig a munkabéke igényeként számosan megfogalmazták már. Szinte kivétel nélkül a kizsákmányolás zavartalansága végett olyan szándékkal tették, hogy a tőkés rendszer okozta tömeges elszegényedés, lecsúszás következtében elégedetlenkedő csoportokat békéltetésre, romló létszámnyalakkal való megbékélésre ösztönözzék. Következésképp változtatási szándékuk gyakorlati kinyilvánítása helyett elnyomóik jóindulatától, no meg az isteni gondviseléstől remélik sorsuk jobbra fordulását.

S. B.

13. havi fizetést. Vas megyében tehát az Alkotmánybíróság határozatát úgy értelmezték, hogy ki kell fizetni a pénzt, s erre hivatkoztak is az ítéletükben. Ez már a másodfokú és jogerős. Ezzel ellentétben viszont Nógrád megyében az ottani munkaügyi bíróság úgy döntött, hogy a kollégáknak meg kell elégedniük az eddig kifizetett összeggel.

– Átlagosan mennyit keres egy rendőr?

– Attól függ – válaszol a főtitkár, hogy milyen rangban, besorolásban van. Vegyük például egy tiszthelyettest. A tiszthelyeteseznek körülbelül nettó 80 ezer forintot havi átlaguk van. De ez nem az alap, ez az összeg pótlékkal (délutáni, éjszakai, hétvégi stb.) együtt értendő.

– Tehát emnyit kellett volna megkaphatniuk 13. havi gyanánt?

– Igen. Ehelyett kaptunk nyolc-kilencezret.

– És a tiszték?

– Mivel egy tiszt fizetése felmehet (!) akár 130-150 ezer forintba, ők többet kaptak 0. havi fizetesként, 10-15 ezer forintot – százezer forint helyett. Ezzel az eljárással mi természetesen soha nem értettünk egyet. Ezért is csináltuk végig ezt az egész jogi procedurát, amely még most is folyik. De nem tudhatjuk, hogy mi lesz a vége, hogy milyen döntések születhetnek még ebben az ügyben. Egy biztos, a belügyminiszter asszony a sajtónyilatkozatát már megtette. Ez kizárólagosan a Vas megyei döntésre vonatkozik. Ebben az esetben megvizsgálják a munkaügyi bíróság döntését, és ha úgy látják, hogy az egyértelmű, akkor a kol-

köztisztviselőket, a közalkalmazottakat és az olyan munkavállalókat, akik ugyan egyszerű munkások, csak a rendőrségeken dolgoznak: raktárosok, takarítók, karbantartók stb. Igaz, állományunkban a köztisztviselők kevesen vannak, a közalkalmazottak viszont annál többen. Közel nyolcezer közalkalmazott dolgozik a Magyar Rendőrségben. És nekik még az eredeti 13. havi jövedelem egytizedét sem kaptak! Ráadásul az ő jövedelmeik a legszerényebbek a rendőrségben belül. Pedig fontos, hasznos munkát végeznek. Például számítógépes szakemberek, orvosok, csak éppen közalkalmazotti státuszban állnak.

– S mivel indokolta ezt a radikális pénzelvonást a kormány? Takarékoskoddal?

– Nem a takarékoskoddal, hanem úgy mond, jogszabályi háttérrel. Ezt a jogszabályt, mint már említettem, maga az Országgyűlés hozta meg. Úgy tudom, feles döntéssel, így a kormányoldal ezt minden további nélkül végig tudta vinni. Így változtatva meg a régi szabályozást, amivel mi egyáltalán nem értünk egyet. Ezért is fordultunk az Alkotmánybírósághoz, amely a mi véleményünk szerint egyértelműen nekünk adott igazat.

– Végeredményben a Legfelsőbb Bíróság fogja majd kimondani a döntő ítéletet – veszi át a szót Dávid Tibor főtitkárhelyettes. – Mivel ebben az ügyben különböző ítéletek születtek a megyékben, szinte mindenütt más és más ugyanarról a jogi helyzetről, ezért a Legfelsőbb Bíróság

Új nevünk: MAGYAR KOMMUNISTA MUNKÁSPÁRT

JÓL SZEREPELT A TÖBBSÉG, LESZEREPELT AZ ELLENZÉK

(Folytatás az 1. oldalról)

Kiegyensúlyozott, de határozott, szókimondó beszéd. „A Munkáspárt rendkívüli helyzetben van. A pártellenzék 500 napja lekötötte, 500 napja bénítja, 500 napja rombolja a Munkáspártot. Mi 500 napja nem tudjuk leküzdeni a pártellenzék... Helyzetünket súlyosbítja az a tény, hogy 150 nap múlva pedig parlamenti választások lesznek. Ha most, ha ma és december folyamán nem küzdjük le a párt belső válságát, a választásokon nem leszünk képesek eredményt elérni, és pártunk további léte kérdésessé válik. Ez a tét!” – mondja a párt elnöke. Mindenki számára világos.

Az elnök javaslatot is tesz a probléma megoldására: „Az elnökség nevében azt javaslom: oldjuk meg ezt a problémát két lépésben. Ma, a KB ülésén korlátozzuk az ellenzék mozgásterét. Mentsük fel Fratanolót az elnökségi tagsága alól, vonjuk vissza a pártfegyelmi szabályzatot, oszlassuk fel az ellenzéki szerveződések, döntsünk az országos listáról és a megyei listavezetőkéről!”

Hívjuk össze a párt kongresszusát, és ez legyen a második lépés! A kongresszus zárjuk ki a pártellenzék vezéréit és módosítsuk a szervezeti szabályzatot! Ha ezeket a lépéseket megtesszük, megmenthetjük a pártot, és eséllyel indulhatunk a választásokon. Ha nem tesszük meg, a válság elmélyül, a párt felmorzsolódik, társadalmi tekintélyünk tovább zuhan, a magyar munkásság pedig párt nélkül marad.”

Elnöki önkritika

Az elnök kritikusan szól, de most – hosszú idő óta először – önmagát is bírálja. „Felelősnek érzem magam azért, hogy a párt szervezeti szabályzata és más dokumentumai között nincs összhang és ezt az ellenzék most kihasználhatta, ellenünkre fordította. Felelősnek érzem magam, hogy nem gondoltuk végig teljesen, mit is jelent a bírósági ügy számunkra. Felelősnek érzem magam, hogy nem tettünk meg mindent tagságunk részletes tájékoztatására, és a tájékoztatlan pártellenzék malmára hajtja a vizet” – mondja az elnök, majd így folytatja:

„Felelősnek érzem magam azért, hogy a pártellenzék egyáltalán létrejöhett a pártban. Vajnaik én javasoltam alelnöknek, noha tudtam, hogy

egykor reformkommunistának vallotta magát, és 1989-ben éppen a reformkommunisták verték szét Kádár János pártját. Ma ugyanezt próbálják tenni a mi pártunkkal. Felelős vagyok azért, hogy megvédtem Vajnaik akart csinálni a Munkáspártból, kék-piros zászlót a vörösből. A Ti bölcsességetek akadályozta meg, hogy ez bekövetkezzen.

Felelősnek érzem magam, hogy *Jegesy Andrást* én javasoltam az etikai bizottság élére, noha köztudott volt, hogy alapvető kérdésekben más a véleménye, mint a párt többségének.

Nem mentesít a felelősség alól, hogy bíztam ezekben az emberekben, s egy sokféle módon gondolkodó, de egységesen cselekvő pártot akartam. Az én felelősségem, az elnökség felelőssége és a pártellenzék felelőssége azonban nem egyforma. Nem említhető egy lapon. Nem két egyenjogú félről van szó, hanem a többségről és a többség ellen lázadó és szervezkedő kisebbségről. Mi hibát követtünk el. A pártellenzék bünt követett el. Mi védeni akarjuk a pártot, az ellenzék rombolni. Mi hibát követtünk el a pártért. Ők bünt követtek el a párt ellen.”

Bizalom a vezetésnek

A Központi Bizottság bizalmat ad a vezetésnek, az elnöknek, az elnökségnek. Vita nélkül dönt a napirenden lévő kérdésekről. Ezt a döntést 47 jelenlévő KB tagból 45 támogatja, kettő tartózkodnak.

A KB tudomásul veszi a párt-szavazás eredményét, megbízza az elnökséget: jelentse be a bíróságon, hogy a párt új neve: Magyar Kommunista Munkáspárt. A KB-tagok egyike-másika nincs a teremben, ügyeit intézi, így 43 fő szavaz, de mindenki egyetért.

A KB összehívja a párt 21. Kongresszusát december 17-ére, 47 igen szavazat, egy tartózkodás. A testület ugyancsak elfogadja a kongresszusi nyilatkozat tervezetét 45 igen és 3 nem szavazattal. A szervezeti szabályzat módosítására vonatkozó tervezet is többséget kap. 42 igen, 5 nem szavazat. A KB visszavonja a fegyelmi szabályzatot, ezzel 44 fő ért egyet és 4 fő ellenzi. 46 igen szavazat mellett feloszlatja a Vajnai-féle „kongresszust előkészítő bizottságot”, 42 igen, 2 nem szavazattal és 2 tartózkodással feloszlatja a Nógrád megyében létrehozott ellenzéki szervezeteket.

A párt elnöke ekkor elmondja, hogy most olyan kérdésekről szavazunk, amelyek a KB tagok két harmadának jelenlétét igénylik. Mindenki döntse el, hogy akar-e szavazni. Ha nincs meg a kétharmad, akkor sincs tragédia, döntünk a kongresszuson. Névsorolvasás következik. Kiderül, hogy megvan a kétharmad. Boros, Zala megye KB-tagjai, akik sok kérdésben másként gondolkodnak, mint a többség, most átérzik a párt iránti felelősségüket. Ha elmennek, megakadályozzák a döntést. Ha maradnak, a KB dönthet és ők is képviselhetik álláspontjukat. Tiszteletes, párt-szerű magatartás.

A Központi Bizottság Fratanolo Jánost felmenti az elnökségi tagsága alól. 44 igen, 3 nem. A KB elfogadja a párt országos listáját, 49 igen szavazattal. 48 igen szavazattal dönt a megyei listavezetőkéről.

A Munkáspárt büszkesége

A délután már kellemesen telik. *Vajda János* alelnök bemutatja a párt országgyűlési képviselőjelöltjeit. Külön-külön felállnak, a KB megtapsolja őket. Köszönet illeti őket, hogy vállalták. Köszönet illeti a párt megyei és budapesti vezetőit, hogy megtalálták a jelölteket. Thürmer Gyula zárszavában elmondja, hogy a Központi Bizottság mostani ülése közös nagy győzelemünk. Menjen, aki menni akar. Mi pártegységet akarunk, de nem azokkal, akik kezét emelték a párt, hanem a tagság többségével. A KB döntései fontos segítséget adnak a helyi szervezeteknek, de a helyi csatákat nekik kell megvívni. Válasszunk ehhez a feladathoz megfelelő jelölteket a 21. Kongresszusra, mentsük meg a pártot, érzünk el jó eredményt a választásokon – hangsúlyozta a párt elnöke.

– Tudósítónktól

Miről döntött a Központi Bizottság?

A Központi Bizottság az alábbi döntéseket hozta november 12-ai ülésén:

1. A Központi Bizottság tudomásul vette a párt-szavazásról készült jelentést, és megbízta az elnökséget, hogy jelentse be a cégbíróságon: a párt új neve Magyar Kommunista Munkáspárt lesz.

2. A Központi Bizottság 2005. december 17-ére, szombatra, Budapestre összehívta a Munkáspárt 21. Kongresszusát. Napirend: 1. A Munkáspárt feladatai a 2006. évi országgyűlési választásokon. 2. A Munkáspárt szervezeti szabályzatának részleges módosítása. 3. Személyi kérdések: javaslat Vajnai Attila alelnöki tisztségéből történő felmentésére és a pártból való kizárására; javaslat a Pártetikai Bizottság felmentésére. A kongresszus helyszíne: a Munkáspárt országos központja (Budapest, Baross u. 61.), nagytanácsterem.

A Központi Bizottság elfogadta a 21. Kongresszus politikai nyilatkozatának tervezetét és a szervezeti szabályzat módosítására tett javaslatot. Ezek az anyagok teljes terjedelemben megjelennek A Szabadságban.

3. A Munkáspárt Központi Bizottsága Fratanolo Jánost felmentette a párt elnökségében viselt tagsága alól.

4. A Központi Bizottság jóváhagyta a 2006. évi parlamenti választásokon indítandó munkáspárti országos lista első 25 helyén szereplő jelölteket.

5. A Központi Bizottság határozott a megyei listavezetők többségének személyéről. A többről később születik döntés.

6. A Központi Bizottság megállapította, hogy a párt nevével folytatott párt-szavazás, a 2006. évi választások irányításának feladatai és a „Vajnai és társa kontra Munkáspárt” perben hozott bírósági ítélet új elvárásokat vet fel a párt

belső dokumentumaival szemben. A Központi Bizottság a fentiek figyelembevételével érvénytelenítette a párt Fegyelmi Szabályzatát. Kezdeményezte új fegyelmi szabályzat kidolgozását a következő kongresszust követően.

7. A Központi Bizottság megállapította, hogy a Munkáspárt több vezető személyisége 2005. június 4-én, Csepelen létrehozta az úgynevezett „Munkáspárt 21. Kongresszusát előkészítő bizottságot”. A Központi Bizottság ugyancsak megállapította, hogy a szervezeti szabályzat értelmében a kongresszus összehívása a Központi Bizottság jogköre, és a Központi Bizottság jogosult előkészítő szervek létrehozására is. A Munkáspárt Központi Bizottsága ezért feloszlatta az úgynevezett „Munkáspárt 21. Kongresszusát előkészítő bizottságot.” A Központi Bizottság felszólítja a párt tagjait és szervezeteit, hogy az említett szerveződéstől semmilyen utasítást, állásfoglalást ne fogadjanak el, mert azok törvénytelenek és így érvénytelenek is.

8. A Központi Bizottság megállapította, hogy Nógrád megyei párttagok egy csoportja 2005. szeptember 16-án, Salgótarjánban „küldötttervezet” tartott és létrehozta a „Nógrád megyei Munkáspárt Intéző Bizottságát”. A Központi Bizottság ugyancsak megállapította, hogy a szervezeti szabályzat értelmében a megyei küldötttervezet összehívása és a vezető szervek létrehozása a megyei elnökségek feladata. Az említett nógrádi rendezvény törvénytelen. A létrehozott szervezet ugyancsak törvénytelen. A Munkáspárt Központi Bizottsága a fentiek alapján feloszlatta az úgynevezett „Nógrád megyei Munkáspárt Intéző Bizottságát”. A Központi Bizottság ugyancsak feloszlatta a július 8-án létrejött úgynevezett „Bátonyterenyi városi és kistérségi munkáspárti elnökséget”, mivel ilyen szervezet nem hozható létre.

Nyilatkozat

A párt-szavazást ellenőrző bizottság mélyszélesen elítéli, és a leghatározottabban visszautasítja Vajnai Attila MTI-nek és egyes lapoknak adott hétvégi nyilatkozatát, amelyben a párt-szavazás meghamisításáról beszélt.

Ez szemenszedett hazugság, a párt tagjainak és szervezeteinek rágalmazása.

A rágalmazás miatt a bizottság nevében megtesszük a szükséges jogi lépéseket.

Budapest, 2005. november 15.

Sipőcz Sándor
a bizottság elnöke

A Központi Bizottság határozata a 21. Kongresszusra

1. A Központi Bizottság 2005. december 17-én, szombatra Budapestre összehívja a Munkáspárt 21. Kongresszusát.

A kongresszus helyszíne: a Munkáspárt országos központja (Budapest, Baross u. 61.), nagytanácsterem

2. A Központi Bizottság a kongresszust a következő napirenddel hívja össze:

a) A Munkáspárt feladatai a 2006. évi országgyűlési választásokon.

b) A Munkáspárt szervezeti szabályzatának részleges módosítása.

c) Személyi kérdések: javaslat Vajnai Attila alelnöki tisztségéből történő felmentésére és a pártból való kizárására; ja-

vaslat a Pártetikai Bizottság felmentésére.

3. A kongresszusi küldött-delegálás rendje

A kongresszusra a párt alapszervezetei 40 párttagonként egy küldöttet delegálhatnak. (A választható küldöttek száma így kb. 200 fő.)

A küldöttdelegálás budapesti, illetve megyei keretszámainak alapját a központi tagnyilvántartás 2005. november 12-éi állapota képezi. A megyei, budapesti elnökségek eddig az időpontig írásos jegyzőkönyvben nyilatkoznak az egyeztetett taglétszám adatok tudomásulvételéről.

A megyei, budapesti kibővített elnökségek saját hatáskör-

ben, a taglétszám arányok alapján osztják fel a küldötti keretszámukat a területükön működő párt-szervezetek között.

A kongresszuson – küldöttnek történt megválasztásuktól függetlenül – szavazati joggal vesznek részt a Központi Bizottság tagjai, illetőleg a Pártetikai Bizottság és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság tagjai. (A szavazati jogú küldöttek száma így – személyi átfedések nélkül – kb. 280 fő.)

4. A Központi Bizottság a kongresszus előkészítésére a megyei elnökökből, a budapesti elnökökből és a párt országos elnöksége tagjaiból álló Kongresszusi Előkészítő Bizottságot bízza meg.

A pártzavazást ellenőrző bizottság jelentése a Központi Bizottságnak

A Központi Bizottság ülésén Sipőcz Sándor ismertette az ötagú ellenőrző bizottság részletes jelentését a pártzavazás lebonyolításáról és eredményéről.

A jelentés emlékeztetett rá: a június 4-ei csepeli kommunista kongresszus a párt névváltoztatását kezdeményezte. Ennek megfelelően a Központi Bizottság június 25-én hozott határozatot arról, hogy pártzavazást ír ki a párt névváltoztatásáról, arról, hogy a párt új neve Magyar Kommunista Munkáspárt legyen. A KB az augusztus 13-ai ülésén megerősítette korábbi határozatát, meghatározta a lebonyolítás rendjét, és ötagú ellenőrző bizottságot választott.

A jelentés megállapította: a párt-szervezetek többsége tisztességgel

pártzavazást, s a pártellenzék minden erőfeszítése ellenére, amely arra irányult, hogy ellehetetlenítse a zavazást, a pártzavazás érvényesen és eredményesen zárult.

A Központi Bizottság határozata szerint: „A pártzavazás érvényes, ha azon a párt tagjainak több, mint 50 százaléka szavazott, és eredményes, ha a résztvevők több mint fele azonosan szavazott.”

A bizottság jelentése a szavazólapok ellenőrzése alapján megállapította: a párt névváltoztatásáról a párttagság 71 százaléka szavazott. Ebből 99 százalék lett az érvényes szavazatok száma. A Magyar Kom-

végigvitte a zavazást, és azon a tagság meghatározó többséggel részt vett. Sajnálatos, hogy néhány megyében és pártszervezetben bojkottálták a zavazást, illetve nem tették lehetővé a párttagoknak a zavazásban való részvételt.

A bizottság leszögezte: annak ellenére, hogy Vajnai Attila szervezeti szabályzat-ellenesnek titulálta a

munkáspárt névre igennel szavazott a résztvevők 78 százaléka, nemmel 17 százaléka. Nem szavazott a szavazólapon (azaz tartózkodott) a résztvevők 4 százaléka. Összegezve: a párt tagsága az érvényes és eredményes pártzavazáson úgy döntött, hogy a párt a Magyar Kommunista Munkáspárt nevet vegye fel.

Kongresszus összehívásáról

5. A kongresszus előkészítésének időrendje:

– a kongresszusi küldötteket az alapszervezetek résztaggyűléseken, vagy összevont taggyűlésen 2005. november 13. és december 5. közötti időszakban válasszák meg.

– a megyei elnökségek, illetve a budapesti elnökség folyamatosan, de legkésőbb 2005. december 9-ig adják le a Kongresszusi Előkészítő Bizottsághoz az alábbi dokumentumokat:

a) *határozatuk* a küldötti mandátumok pártszervezetek közötti megosztásáról;

b) *adatlapok* a megválasztott küldöttekről;

c) *jegyzőkönyvek* a küldöttet

választó taggyűlésekről, összevont taggyűlésekről.

– a mandátumokat a Kongresszusi Előkészítő Bizottság mint mandátumvizsgáló bizottság a 2005. december 10-ei ülésén ellenőrzi;

– az érvényes küldötti mandátummal rendelkező küldöttek meghívása – központi meghívólevél alapján – a megyei, budapesti elnökségek feladata;

– a Központi Bizottság valamennyi kongresszusi előterjesztését A Szabadságban juttatja el a pártszervezetekhez, küldöttekhez.

Budapest, 2005. november 12.

A Munkáspárt Központi Bizottsága

A MUNKÁSPÁRT ORSZÁGOS LISTÁJA A 2006. ÉVI PARLAMENTI VÁLASZTÁSOKON (első huszonöt hely)

1. *Thürmer Gyula dr.*, 52 éves, közgazdász, a Munkáspárt elnöke, Budapest
2. *Karacs Lajosné*, 56 éves, vállalkozó, a Munkáspárt alelnöke, Fejér megye
3. *Vajda János*, 55 éves, a Munkáspárt alelnöke, Budapest
4. *Szöke János*, 43 éves, munkás, Békés megye
5. *Bánhegyi József*, 63 éves, kft-ügyvezető, Békés megye
6. *Urbán Sándor*, 67 éves, ny. műszaki vezető, Nógrád megye
7. *Székely Péter*, 30 éves, pedagógus, a Baloldali Front elnöke, Budapest
8. *Kollár Pál*, 58 éves, a Munkáspárt budapesti elnöke, Budapest
9. *Szabó Lászlóné*, 58 éves, ny. pedagógus, Nógrád megye
10. *Nagyvári László ifj.*, 34 éves, nyomdász-gépmester, Csongrád megye
11. *Jakus László*, 26 éves, technikus, Győr-Moson-Sopron megye
12. *Kozák András*, 29 éves, pedagógus, Budapest
13. *Kerecsi László*, 51 éves, üzletkötő, Budapest

14. *Csikány Józsefné*, 55 éves, műszaki rajzoló, Budapest
15. *Tóth István*, 68 éves, ny. bányamérnök, Komárom-Esztergom megye
16. *Major László*, 48 éves, gépkezelő, Pest megye
17. *Illés Imre*, 75 éves, ny. honvédtiszt, Veszprém megye
18. *Szentirmai Károly dr.*, 60 éves, gyakorlati oktatásvezető, BAZ megye
19. *Bencsik Mihály*, 62 éves, művezető, Jász-Nagykun-Szolnok megye
20. *Winkler Károly*, 46 éves, vállalkozó, Győr-Moson-Sopron megye
21. *Hajdú József dr.*, 56 éves, pedagógus, Budapest
22. *Erdős Ferenc*, 58 éves, ny. honvédtiszt, Fejér megye
23. *Kajli Béla*, 61 éves, ny. honvédtiszt, Budapest
24. *Balogh Attila*, 61 éves, ny. munkavédelmi vezető, Zala megye
25. *Kalapos Mária*, 60 éves, ny. pedagógus, Bács-Kiskun megye

A Munkáspárt megyei, budapesti listavezetői a 2006. évi parlamenti választásokra

A Központi Bizottság döntött az országgyűlési választások területi listáit vezető személyekről. Egyelőre nincs megyei lista Baranya, Bács-Kiskun, Heves, Somogy illetve Vas megyében. E területek listavezetőiről a KB a későbbiekben dönt.

Az elfogadott listavezetők:

<i>Bánhegyi József</i>	Békés megye
<i>Kozma Imre Tivadarné</i>	Borsod-Abaúj-Zemplén megye
<i>Thürmer Gyula</i>	Budapest
<i>Havránék Ferenc</i>	Csongrád megye

<i>Erdős Ferenc</i>	Fejér megye
<i>Sipőcz Sándor</i>	Győr-Moson-Sopron megye
<i>Mező Béla</i>	Hajdú-Bihar megye
<i>Bencsik Mihály</i>	Jász-Nagykun-Szolnok megye
<i>Tóth István</i>	Komárom-Esztergom megye
<i>Nagy Attila</i>	Nógrád megye
<i>Mendel Lajos</i>	Pest megye
<i>Poór Sándor</i>	Tolna megye
<i>Szöllősiné Fitos Éva</i>	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
<i>Balogh Attila</i>	Zala megye

Az ellenzék új párt alapításával próbálkozik

A Vajnai-féle pártellenzék november 12-én elhagyta a Központi Bizottság ülését, és gyűlést tartottak a Villányi úton. Kijelentették, hogy szerintük a pártzavazás „szabálytalanul megszerzett és meghamisított” volt és „pártzavazás alapján bekövetkezett a pártszakadás”. A rendezvény végkövetkeztetése: szakítanak a Magyar Kommunista Munkáspárttal, és új pártot szerveznek. Íziben létre is hozták a „Munkáspárt Országos Szervező Bizottságát”. Bejelentették azt is, hogy november 19-én kongresszust tartanak.

A pártellenzék lépésére számítani lehetett. A céljuk kezdetől fogva az volt, hogy ők jussanak többségbe a Munkáspártban, megszerezzék a vezetést, és ők határozzák meg a párt politikáját. Ehhez eleinte pártserű módszereket alkalmaztak, Vajnai tavaly szeptemberben még a Központi Bizottságot kérte arra, hogy adjon neki igazat az elnökség többi tagjával szemben. A KB ezt nem tette meg. Vajnai ekkor elszennvedett még egy politikai vereséget. A KB – Vajnaival szemben – úgy döntött, hogy a Munkáspárt egyedül indul a 2006. évi választásokon, nem működik együtt sem az MSZP-vel, sem a Fidesszel.

A pártellenzék később taktikát váltott. Amikor nyilvánvalóvá vált, hogy a Központi Bizottságban nem tudnak többséget szerezni, megkíséreltek kiereszkölni egy rendkívüli kongresszust. Nem sikerült azonban a tagság egyharmadát meggyőzni, így az aláírásgyűjtés kudarcba fulladt. Már ez a lépés sem volt pártserű, hiszen a gyűjtés élére a Baranya megyei elnökség állt. Erre azonban csak a tagságnak van joga. Ami a tag szempontjából jog, az egy szervezet részéről már frakciózás. Később így fejlődött ki a frakciózó ellenzék, amely magával ragadta Bács, Heves, Baranya, Somogy, Vas megye vezetését.

Mindezek a lépések szabályosan vagy szabálytalanul, de a Munkáspárt keretein belül

zajlottak. A fordulatot az jelentette, amikor a Vajnai-Fratanoló páros bírósághoz fordult a Munkáspárttal szemben. Ezzel új dimenziót adtak a harcnak, és lehetővé tették, hogy a Munkáspárt életébe külső erők is beleszóljanak.

A pártellenzék nem akart új pártot, mert tudják az eddigi tapasztalatokból, hogy ez eléggé reménytelen vállalkozás. A Munkáspárt első névváltoztatása után, 1993-ban akadt egy csoport, amely MSZP néven új pártot alapított. Nem lett belőlük komoly párt, s igazából bennünket sem tudtak gyengíteni.

A Vajnai-féle pártellenzékben korábban is felmerült a pártalapítás gondolata, de inkább mint tartalék lehetőség. Vajnai még tavaly nyáron, a politikai harc kezdetén maga állt elő az egyesült baloldali párt ötletével. Az ötlet nem lett volna rossz, ha Magyarországon

lennének olyan erők, amelyek hajlandók kiszakadni az MSZP-ből, lennének olyan szakszervezeti funkcionáriusok, akik hajlandók az MSZP-vel szakítani és a Munkáspárttal együttműködni. Ilyenek azonban ma nincsenek. Az ilyen közeledés ezért ma csak azt jelentené, hogy a Munkáspárt alkalmazkodna az MSZP által befolyásolt szervezetek igényeihez lemondana munkásköveteléseiről, feladná a harcot a tőke egyik legnagyobb osztaléka az MSZP ellen. A Munkáspárt többsége az elmúlt 500 nap vitái során lényegében ezt utasította el.

A Népszabadság a közel-múltban tág teret adott a pártellenzéknek, és akkor hangzott el a Balpárt megalakításának gondolata. Az ötletet bedobták a köztudatba, mivel nem voltak biztosak abban, hogy az ellenzék megnyeri a Munkáspárt elleni pert. Mivel megnyerték, ezért visszatértek a régi taktikához: belülről rombolni és bénítani a Munkáspártot. A cél így is, úgy is ugyanaz: a Munkáspárt szavazatait átvinni az MSZP oldalára, amelynek erre rendkívül nagy szüksége lenne.

A Központi Bizottság november 12-ei ülése áthúzta szá-

mitásaikat. A Munkáspárt Központi Bizottsága meggyőző többséggel utasított vissza minden tárgyalást az ellenzékkel, felismerve, hogy ezt a kérdést nem lehet meggyőzéssel, nem lehet szép szóval megoldani. Nincs más megoldás, mint eltávolítani az ellenzékét, és megakadályozni további tevékenységüket. A Központi Bizottság egyértelmű döntéseket hozott, amelyekkel a pártellenzék kiszorítható a Munkáspártból. A pártellenzék végképpen nem tudott mit kezdeni a pártzavazás eredményével, amely azt bizonyította, hogy bármilyen ellenzéki agitáció és obstrukció ellenére a tagság zöme Magyar Kommunista Munkáspártot akar.

A Munkáspárt hónapokon át igyekezett elkerülni a pártszakadást. Ma azonban ez a jobb megoldás. Menjenek isten hírével azok, akik más pártot akarnak. Menjenek, akiknek nem kell a kommunista párt. Mi kommunista pártot akarunk, munkáspártot akarunk, és erről az útról nem engedjük letéritezni magunkat. A Magyar Kommunista Munkáspárt üzenete még világosabb lesz: mi a munkást, a dolgozót akarjuk a parlamentben képviselni. Nem az a kérdés, hogy Gyurcsány vagy Orbán. A kérdés az, hogy Gyurcsánnyal és Orbánnal szemben ott van-e a Munkáspárt. Számunkra nem lehet vitás, hogy ha mi bejutunk a parlamentbe, ez a magyar munkáspárt első nagy politikai sikerét jelentené a rendszerváltás óta. A magyar munkást tizenhat éve kirakták a parlamentből, azóta nincs beleszólása semmibe. Talvaly fontos sikert értünk el. Egy időre megállítottuk a kórházak eladását. Most új fejezetet nyithatunk: a Munkáspárt parlamenti párt lehet.

M. L.

A kivonulók

A Központi Bizottság november 12-ei ülésére az ellenzéki megyék néhány KB-tagja már el sem jött. Így például Somogyból *Hász Mihály* megyei elnök és *Ferenczy Miklós* KB-tag. Álljon itt most jegyzőkönyvi hűséggel a Központi Bizottság azon tagjainak névsora, akik regisztráltak ugyan magukat az ülésen, de *Vajnaival* és *Fratanolóval*

kivonultak onnan, elhagyták a Központi Bizottságot: *Álföldi Barna* (Csongrád megye), *Balog Jánosné* (Bács-Kiskun megye), *Kövér László* (Borsod-Abaúj-Zemplén megye), *Pöttendi János* (Baranya megye), *Szabóné Farók Éva* (Heves megye), *Szerény Béla* (Heves megye), *Tajcs Ferenc* (Heves megye), *Tóth Sándor* (Heves megye).

Az MSZP vörösre váltott!

Amikor az MSZP nagygyűléséről szóló tévéközvetítésen a háttér-dekoráción megláttam az óriás vörös színű plakátot és rajta az „Ez a jövő” című feliratot, nem hittem a szememnek.

Kár, hogy ez a vörösre fordulás nem más, mint kampányfogás. Megint palira vesznek bennünket, választópolgárokat.

Az MSZP a rendszerváltás első percében megtagadta a vörös színt és a vörös csillagot. Olyannyira, hogy támogatta a vörös csillag betiltását is.

A vörös zászlókat, vörös drapériájukat elégették vagy a szemébe dobták. A '94-es május elsején egy szocialista párti ismerősöm átadott nekem egy vörös zászlót azzal, hogy a munkáspártiak tudják még használni (bizonyára

nem akarta a szemébe dobni). Azzal vettem át tőle, hogy lehet, hogy még szükségük lesz rá!

Az MSZP két cikluson keresztül volt hatalmon, lehetősége lett volna ezt a szégyenteljes törvényt megsemmisíteni! Ehelyett szembefordult a Munkáspárttal. A hazai és a nemzetközi nagytőkék kiszolgálója lett. Az MSZP nagy mértékben hozzájárult az uralkodó elit meggazdagodásához és az ország lakói nagy többségének elnyomódásához. Elősegítette egy velejég romlott, korrupcióra épült rendszer megteremtését. Az MSZP vezetése hiába bújik bíborvörös köpenyébe: nem elég baloldalinak látszani, annak is kellene lenni!

Illés Imre
Nemesgulács

Alapítvány Abaújban

Van sok. Országosan még több. Civil szervezetnek jóindulattal sem nevezhető intézményi alapítványok körül most dúl a vihar, jogosan. A költségvetés elnyeli a törvénytelenül, erőszakkal beszedett pénzeket, melyeket a fenntartóknak kellene megfelelő mértékben finanszírozni. Vannak más „alapítványok” is, melyek „törvényesen”, hatalmas költségek elszámolása mellett működnek és ahová igazán kellene, oda csak morzsák jutnak.

A fiatalokért Alapítvány, amely Baktakék székhelyű, a lehető legkisebb költségek mellett a támogatás lehető legnagyobb mértékét tekinti céljának. Az iroda a lakásomon van, megtakarítva ezzel a bérleti és egyéb közüzemi díjakat. A kuratórium elnöke és tagjai nem kapnak munkabért, de még tiszteletdíjat sem. Nincs más fizetett alkalmazottunk sem. Voltak, akik megjegyezték, hogy jó a Baktakéknak élőknek. Gyorsan elmondom ilyenkor, hogy alapító okiratunk szerint tevékenységünk az egész ország területére kiterjed. Ez egy kicsit nagyképpen hangzik, mert a 2004. évi adók után 282 490 forinttal rendelkeztek javunkra a befizetett adó 1 százalékából. Az APEH 2005 októberében ezt át is utalta számunkra. Kösönjük a támogatóknak és továbbra is várjuk segítségüket. Adószámunk: 18420087-1-05. Bankszámlaszámunk: 11734097-20016904.

A banki számlánk számát azért írtam le, mert időnként magánszemélyektől és cégektől is kapunk néhány tízezer fo-

rint támogatást. Ezért is köszönöm, melyek egy része leírható az adóból, igazolásunk segítségével.

Bankszámlánkon 2005. október 4-én 352 957 forint volt. Ennek felosztásáról döntött az október 20-ai tanácskozásán a kuratórium. A meghirdetett és folyamatosan érvényes Kókusz Kupa-díj és Tanulmányi pályázatainkra összesen 72 adatlap érkezett. Ezekre négy-, öt- és tízezer forintot fizettünk ki egyszeri ösztöndíjként, összesen 301 000 forint értékben, a kuratórium egyhangú döntése alapján. Olyan diákok kapták, akik a közép- vagy a felsőoktatásban eredményesen haladnak. Elutasítanunk nem kellett senkit sem.

Vágyam és céloim egy olyan tökéletes összehozása, amelyből magasabb szintű és egyéb segítség is megvalósítható lenne.

Próbálkoztunk pályázatokkal. Egyszer sikerült is nyernünk egy számítógépes konfigurációt 333 ezer forint értékben. Ennek segítségével interneten is elérhetők vagyunk a civil3903@freemail.hu címen. A pályázatokkal kapcsolatban irritál, hogy önrészt, regisztrációs és pályázati díjakat kérnek és további kiadás a címpéldány is. Még nem is soroltam fel mindent. Így a szegény még szegényebb lesz, különösen ha nem nyer, márpedig ez a gyakoribb.

A szegénység felszámolásának egyik pontja lehetne a pályázati feltételek könnyítése.

Szadvány Gyula
kuratóriumi elnök

Eltérő elvárások

A legutóbbi napokban készült egy televíziós riport, amely a multicégek vezetői és dolgozói közötti kontaktust, illetve általában a nagyvállalatokkal szemben támasztott munkáltatói és alkalmazotti elvárásokat vizsgálta. Mint kiderült, a legtöbb óriáscégnél fényévnnyi távolság feszül dolgozók és vezérigazgatók között: míg az előbbieket a tisztességes, méltó bérezést tartják legfontosabbnak, addig az „öltönyös-nyakendős urak” mindenképp azt követelik meg, hogy akár a magánéletüket is áldozzák fel a mindenható cég oltárán. Csak kevés olyan vállalat üzemel, ahol összhangban áll az irányítók és beosztottak érdeke, és

ahol a munkások valóban megvalósíthatják önmagukat. A szobán forgó műsor minden esetben hűen tükrözi a siralmas magyarországi valóságot: lerántja a leplet a multik és hazai kiszolgálók mohóságáról, profitéhes maximalista szemléletéről. Jó lenne, ha az ilyen és ehhez hasonló tudósítások gyakran napvilágot látnának, anélkül persze, hogy szenzációk állítanak be, hiszen különösen napjainkban a médiának szinte döntő szerepe van emberek millióinak befolyásolásában, szokásaik, mentalitásuk kialakításában, öntudatra ébresztésében.

B. D. A.
Budapest

A budapesti építések bonyodalmai

Épül, szépül fővárosunk. Olvasom a lapokban, látom a tévében, hallok a rádióban. Ez örvendetes jelenség. Sokan önszorgalomból, családi támogatással, mások csak úgy, van aki állami támogatással. Van, aki engedéllyel, van, aki nem, olyan is akad, aki kap engedélyt, de később meggondolja magát és figyelmen kívül hagyva csak úgy „korrigál”. Ilyen volt az V. kerületben egy emeletráépítés, a rózsadombon egy köztisztviselőtlen álló művészházaspár „palotájának” bővítése, a gellérthegyi „kulturpark” vagy a terrorház pengefala, vagy most a XII. kerületben a Turul-szobor felállítása, hogy csak a legismertebbeket említsem. Lehet, hogy nálunk a bürokráciának se vége, se hossza. Az is lehet – sőt biztos –, hogy az eljárás egy ördögi kör, sokszor nem tudja a jobb kéz, hogy mit csinál a bal.

Sajnos ez már így megy elég régóta, főleg amióta törvényeink olyanok, amilyenek, tele joghézagokkal, ami elsősorban az ügyvédek zsebeit tömi.

Hihetetlen szövevényes az építési engedélyek kiadásának rendje! Van, aki ezt végigjárta, van, aki nem. Az utóbbi a törvénytést vállalja, mert tudja, hogy megteheti, úgysem von maga után retorziót, ha mégis, könnyen kifizeti a több millió forintot, csak az építmény ma-

radjon. Eddig csak a gellérthegyi építkezést számolták fel, a többi maradt, mert azt is tudják, hogy a bírósági „tortúrákkal” el lehet húzni az időt, amíg elvált a világ az ügy.

Ne legyen igazam, de félfő, ez a „sors” vár az ordas eszméket szimbolizáló, engedély nélküli Turul-szoborra is.

De fölvetődik a kérdés: mit követelhetünk meg egy egyszerű állampolgártól, miért ne tehetné meg, ha a pártok és állami szervek megtehetik? Vagy így mutatnak példát és módszert jogállamiságból, törvénytisztelből? Ők azt csinálhatják, amit akarnak? Vagy úgy gondolják, rájuk nem vonatkoznak a törvények, főleg amiket az előző kormányok hoztak?

Szomorú, de ennek lett áldozata a 4-es metró építése is, pedig 1998-ban az előző kormány fővárosi elképzeléseiben is szerepelt, de mivel nem ők győztek a fővárosban, így a kifogások millióit találták ki. Ehhez még az is hozzájárult, hogy egy-egy közösség bírósági feljelentésekkel tovább húzta e fontos építkezést. Pedig ha akkor nem gördítettek akadályokat, ma már egy bizonyos szakaszon utazhatnánk.

Mikor lesz kötelező mindenkinek betartani a törvényeket?

Nyiri Lajos
nyugdíjas

Mi folyik az egyetemen?

A demokrácia leple alatt bizonyos „politikai” háttérrel rendelkező emberek kiárusítják a dolgozók munkahelyét. A Semmelweis-egyetemen például a karbantartást, a kazánüzemet, a takarítást külső cégeknek adják át, azzal viszont nem törődik senki, hogy a dolgozók, akik ezzel lapátra kerülnek, hol találnak munkát. Pedig zömük 10–20 év közötti itt töltött munkaidővel rendelkezik, és 50 év felett mi lesz velünk! Kérdezem: ennyi idősen hova vesznek fel bennünket, bármilyen a végzettségünk, és ezzel ki törődik egyáltalán?

Bezzeg aki el tudja adni ezeket a részlegeket, „megtollasodva” odébáll, hogy ezt más munkahelyeken is tudja folytatni! Egyre több nagyvállalat vagy még meglévő önkormányzat, állami cég építi le ilyenformán a dolgozókat, és adja ki a „háttérfeladatokat” külsős cégeknek. Sajnos nálunk a vezetőségéből is sokan úgy gondolják, hogy amit kapnak az emberek: két-három százezer forintos végkielégítést, az elég lesz nyugdíjas korunkig, és ebből el tudjuk majd tartani a családunkat.

H. Zs., Budapest

Különös

A parlamenti pártok nagy érzékenységgel beszélnek a szociális problémákról, azok megoldásáról, a terhek csökkentéséről. Egyik oldalon garanciatörvényt, másik oldalon minimumprogramot hirdetnek meg.

Igaz, hogy például az adó legfelső szintjének csökkentését ki tudta harcolni az SZDSZ, de ezzel a leggazdagabbaknak kedvezett – azoknak, akiknek szinte semmit nem jelent, hogy húszszézer többet vagy kevesebbet fizetnek.

Bezzeg egy szavuk sem volt a főpolgármesterhez, amikor 2005-re harminc százalékkal megemelték a víz díját! És most megint emelni akarják, a szemétszállítás díját pedig 6 százalékkal növelik 2006-ra. Hogy lehet az, hogy ezt még csak meg sem említik a parlamentben? Pedig például a víz-díjat mindenkinek fizetnie kell. Hogy lehet ekkora terhet rárakni a szegényekre, amikor a Vízművek több száz milliós nyereséggel zárja az éveket?

A pártok a kampányharc évében egymást licitálják túl a hangzatos ígéretekkel, a szegények meg tovább nyomorognak.

Dudás György
Budapest

Jogok hazája

Egyik este üldögéltem a tévé előtt. Hallom ám, hogy a kádergyerekek az ötvenes években narancsot vittek az iskolába. Minő botrány! Én, a kőműves mester unokája is vittem rendszeresen – még banánt is. Szegény, kiló számra hozta csenevész kis unokájának. Egyébként az „átkosban” az vett narancsot, aki akart, ebben a gyönyörű új világban meg örülünk, ha gyermekeinknek olcsó almát, sárgarépat adhatunk. Ami azt illeti, kétlem, hogy „honatyáink” csemetéi manapság zsíros kenyeret

vinnének tízóráira, pedig gyerekek tízezeinek az sem jut.

Azért én egészében véve odavagyok ezért a csodás demokráciáért. Gondolják csak meg: jogom van luxusszállodában lakni, de ha úri kedvem úgy tartja, lakhatok a híd alatt is. Jogom van eltartatni magamat a családommal, ha nincs munkalehetőségem, és jogom van meghalni, ha nem tudom fizetni a gyógyszerzámlámat.

Darabos Józsefné
Nagyorosi

„Kegyetlen” időket élünk

Az utóbbi tizenöt esztendőben szinte divattá vált az előző politikai rendszer becsnérlése. Ha politikai jellegű műsort nézek a tévében, politikai nyilatkozatokat hallgatok a rádióban, politikai vitaforumok demagóg szövegelőinek beszédeit, politológusok vitaközvetéseit hallgatom, szinten minden alkalommal a szocializmus (gyakran a soha sehol nem létezett kommunizmus) kreált árnyoldalairól, mesterkélt felnyitott hibáiról hallok, olvasok újabbnál újabb epizódokat.

Utóbb pedig egy „tudományos dolgozat” olvasása közben olyan különös megállapítás szűrt szemet, mely a megalapozatlan frázisokat aligha haladhatja meg.

Szerzője nehezményezte, amiért a hajdan létezett szocializmusban főlegesen kényelemben éltünk, jobb élethelyzetünk volt az indokoltnál. Megvolt a biztos munkahelyünk, s ha kirívó vétségeket nem követtünk el, ülhettünk az íróasztalunknál, dolgozhattunk a bányában, ügyködhettünk a munkapad mellett akár nyugdíjas korunkig. Sőt, munkánkért alkalmasint akár kiűntetést is kaphattunk. Na már most nem csoda, ha „túladagolt” kényelmünk birtokában elvesztettük az önálló gondolkodásra való képességünket, s vele voltaképp saját önbecsülésünk is eltűnt.

Ugye borzasztó, micsoda „kegyetlen” időket kellett megélnünk?

Az „átkos” politikai rendszerben nem átalottak mindenkinek végzettsége, felkészültsége függvényében munkát biztosítani; mégpedig többnyire a nyugdíjas kor eléréséig. Ezúttal pedig a temérdek vesztes – közülük szerény becslésem szerint félmilliónál több munkaképes

korú, többségében dolgozni akaró honfitársunk – azért nem talál magának munkát, mert helyette az elveszített önbecsülése keresgélésével van elfoglalva. Ez az irratlan munkanélküli tömeg – más milliokkal együtt – elkövette az urak szemében „főben járó bűnt”, hogy megszokta a kényelmes, békés életet. No meg a bizonyosságot, hogy aki ma dolgozik, nyugodni lehet, holnap is lesz munkája. Amikor pedig letelik az aktív munkásélet, megkapja a viszonylag szerény, de biztos, a megélhetéshez elegendő nyugdíjat. Megszokta, hogy a lakásrészt, a gyógyuláshoz szükséges kellekeket, színházjegyet, utazást, üdülést, tanítást meg tudja fizetni. Nem tapasztalta, hogy környezetében milliárdosok élnek luxuspalotákban, de azt sem, hogy tíz- vagy százazrek lennének hajlék és jövedelem nélkül.

Botcsinálta országglóink, akik az állami vagyon tetemes hányadát bagó fizetés ellenében kisajátították, a tőkés jogok garantálásában, a multik gyarapodási lehetőségeinek további előmozdítását tekintik legfőbb teendőjüknek, miközben az ország lakosságának nagy része krónikusan elszegényedik, mely folyamat a jelenlegi hatalmi helyzetben megállíthatatlan.

Eppen ezért az ország jövője szempontjából az lenne hasznos, ha a 2006-ban megtartandó választásokon arra a – többség politikai érdekeit szem előtt tartó, alternatíva nélküli, hiteles, megbízható, szociális elkötelezettségű, ma még parlamenten kívüli – pártra és kommunista szellemiségű jelöltekre szavaznának majd minél többen, mely egyedüli lehetősége a valódi baloldaliságnak Magyarországon.

Dr. Südi Bertalan

Novemberi teendők a házikertben²

A meggyfajták közül a moníliaval szemben ellenálló, kevésbé fertőző fajta a célszerű választani, például a *Csengeődi* fajtát. A szilvafajták választéka újabbban a japán szilvával bővül, amelyek nagy gyümölcsűek ugyan, ám íz és zamat tekintetében elmaradnak a hazai fajtáktól. Közülük is elsősorban a fagyokot virágzáskor is jól tűró, kései érésű, kékeslila héjú, zörgarósi fajtát javaslom, amelynek *Giant Super* a neve. A kajszifajta-választék is egyre bővül. Korai érésű fajták: a *Harmat*, a *Korai zamatos*, a *Szarmarkandszkij rannij* és a *Toyesi* (vagy Goldstrike). Egyre bővül az őszi-barackfajta-választék is. Ezúttal a vörös levélzetével is díszítő értékű *Roter Kaiser* nevű fajtára hívnám fel a figyelmet, amely augusztusi érésű, kettős hasznosítású fajta. A diófajták közül az *Alsószentiváni késeit* javaslom, amely viszonylag ellenálló mutatkozik a fő dióbetegségekkel szemben. A közmétefajták közül a *Bibor* nevezetű tartják rezisztensnek a lisztharmattal szemben. A feketebizke-fajták közül a

Triton nevezetű fajta ellenálló a lisztharmattal és a rozsdával szemben. A ma még kevésbé ismert bogógyümölcsűek közül minden házikertbe javaslom a ribizkeköszmeté-fajtát valamelyikét, mint igazi gyümölcsstermő növényeket, mivel sem kórokozójuk, sem pedig kártevőjük nincsen s amellai rendszeresen és sokat teremnek. Málnafajták közül pedig az őszi érésű *Autumn Bliss* (Blissy) nevű fajtát javaslom, amely az évi hajtásokon terem s így a málna kártevőitől is mentesül, azaz nem kell védekezni ellenük. Ezenkívül érdemes még a kétszer termő fajták közül is ültetni, például az *Autumn Cascade* nevezetű fajtát. Szederfajták közül a *Loch Ness* (Nessy) nevű fajta ajánlható, amely Skóciából származó, félig felálló-kuszó habitusú, örökletesen tuskementes szederfajta. Gyümölcse nagy méretű, kemény húsú, jó aromájú, édes. Nagyon korai érésű, július első dekádjától szeptember közepéig érik. Nagyon bőtermő. Áttelelő vesszője nem érzékeny a fagyra. Minden házikertben ott a helye.

Cs. Nagy László

– Gyere be holnapután, addigra végzek veled! – mondta és két nap alatt valóban el is olvasta a majd hatszáz oldalas regényt. Értetlenül kérdezte:

– Te mit tettél hozzá az eredeti bolíviai naplóhoz? Én egy sor eltérést sem látok.

Ezt az ellenvetést a legnagyobb dicséretnek fogtam fel, melyet valaha is kaptam:

– Tudod mit, főnök? Behozom neked a Guevara-feljegyzéseket és hasonlítsd össze vele.

Nem tartottam ettől a párhuzamba állítástól. Túl azon, hogy az én könyvem terjedelemben több mint a kétszeresét tette ki az „El diario”-nak, szellemében, megoldásaiban mindenképpen önálló művet írtam, nem jobbat, de kétségtelenül mást.

Elvégezve az összevetést, Kardos gratulált nekem. Alsóajkát beszíva gondolkodott egy pillanatra, aztán bólintott: lesz, ami lesz, ezt a könyvet is magára vállalja. A kéziratot ellátta jellegzetes hullámvonalaszerű szígnőjével, aztán behúzódtunk beszélgetni a folyosó egyik ablakrészebe. Kardos a szigorú orvosi tilalom ellenére rágyújtott, elmerengve bámult bele a füstbe:

– Mit gondolsz? Ha a dolgok úgy alakultak volna, én elmentem volna Che Guevarával a bolíviai hegyekbe? – majd mintha attól tartott volna, hogy túlságosan is leleplezte magát ezzel a kérdéssel, sietve hozzátette: – Csak a játék kedvéért kérdezem.

– Főnök! Ezer és ezer embert ismerek Magyarországon, aki jelentkezett volna Che Guevara partizánosztághoz, de csak egyetlen egyet, aki valóban el is ment volna velem, téged! Az összes többi jelentkező szerzett volna valamilyen orvosi bizonyítványt vagy egy igazolást az „üzemi négyeszőg”-től (a szakmai vezető, a párt-, a szakszervezeti és a KISZ-titkár négyesfogatát hívták így akkoriban – M. Gy.), hogy nem ér rá, beteg vagy halaszthatatlanul fontos dolgokban kell személyesen eljárnia, ezért felmentést kér és kap a nemzetközi osztályharc és forradalom alól. De te ott lettél volna akár éjszaka, akár reggel a megbeszélthelyen, a háztársadokban néhány csomag Symphonia vagy Munkás cigarettával. Az más kérdés, hogy szerintem már az első héten összevesztetek volna Che Guevarával és egymás torkának estek.

(Majd tíz évvel később egy infarktus után engem is bevitték az Erklínikára, egy sztentet, tágtíró gyűrűt raktak be a szívembe. Ugyanabba a szobába kerültem, ahol valaha Kardost is ápolták. A műtét után az esetleges vérzést elkerülendő, mozdulatlanul, összekötött combokkal, valószínűleg vigyázásban kellett feküdnöm, aludni nem tudtam, egész éjszaka a mennyezetet bámultam. Újra eszembe jutott beszélgetésem az akkor már rég halott Kardossal, jólesett arra gondolnom, hogy szavaimmal talán adtam neki néhány jó percet.)

A könyv megjelent, Kardos csak egy változtatást hajtott végre, azt sem magában a szövegben, a borító belső oldalára rányomatta Che Guevarának Fidel Castrohoz intézett búcsúlevelét, feltehetőleg úgy érezte, mintha ezek a sorok az ő szívéből fakadtak volna:

„Egy napon megkérdeztek bennünket: kit értesítsenek, ha meghalunk? És ettől valamennyiünk bet megcsapott a halál valódi fenyegetése. Később bizonyosságot is szereztünk arról, hogy egy forradalomban (ha igazi) vagy győzünk, vagy elpusztulunk. Sok barátunk esett el a győzelemhez vezető úton.

Életemet áttekintve azt hiszem, elegendő becsülettel és odaadással dolgoztam a Forradalom győzelméért és annak megszilárdításáért. Most a világ más tájain igénylik szerény szolgáltatásaimat, ott harcolok az imperializmus ellen, ahol az épp jelen van, ez a harc megerősít és százszorosán gyógyítja a lélek szenvedéseit...

Gyermekeimre és feleségemre nem hagyok anyagi javakat és ezen nem sajnálkozom, sőt, örülök, hogy így van. Semmit sem kérek a számukra, hiszen az állam megadja nekik mindazt, ami az életükhöz szükséges. Formálisan lemondok a pártvezetésben viselt tisztségeimről, miniszterségeimről, parancsnoki rangomról és kubai állampolgárságomról. Kijelentem, hogy Kuba mentes minden felelősségtől, kivéve azt, ami példájából adódik.

S ha más égtájak alatt eljön a végső óra, utolsó gondolatom ez a nép lesz.

A végső győzelem! Haza vagy halál!

Forró forradalmi öleléssel:
Che”

„A napló”-t százezer példányban adta ki a Magvető, a megjelenés napján az egyik székesfehérvári áruházban dedikáltam, reggeltől estig több mint ezeröttszáz kötetet írtam alá, ennek ellenére sem beszélhetek egyöntetű elragadtatott fogadtatásról.

„A napló” különös felháborodást váltott ki Aczél Györgyben, leginkább azért, mert az írás híre messze túljutott az országhatárokon. Magában Kubában is megjelent „revolucionario”,

Moldova György

Az utolsó tölteny

– HATODIK KÖTET –

ÖNÉLETRAJZI TÖREDÉKEK³

Kizárólagosan
A Szabadságban

vagyis „forradalmi” kiadásban, ami annyit jelentett, hogy egy fillér jogdíjat sem fizettek érte. Állítólag maga Fidel Castro is elolvasta és felhőrdült azon, hogy Che Guevarát nem kommunista szentnek, hanem esendő embernek mutattam be. A „Főparancsnok” kijelentette, hogy nem tekinti Kuba barátjának azt az országot, ahol az ilyen könyvek napvilágot láthatnak. A hasonló tartalmú hivatalos kubai kommunikációt magam is láttam az MSZMP archív anyagai között – igaz, hogy vagy húsz évvel később.

● Aczél az ügy közvetlenül is érintette. Nem tudom, akkoriban éppen milyen funkciót töltött be, de annyi bizonyos, hogy egy magas szintű küldöttséget kellett vezetnie Kubába és a könyv kapcsán az a veszély fenyegetett, hogy Castro nem áll szóba vele.

Aczél – szokása szerint – nem rajtam, hanem Kardoson töltötte ki a haragját. Kardos felmondással reagált, ezt előbb elfogadták, aztán – úgy emlékszem, hogy színházi előadás szünetében – a telefonhoz hívták és magasabb helyről felszólították, hogy maradjon meg továbbra is a Magvető élén. Ehhez a határozathoz azonban feltételeket szabtak, melyek engem is érintettek. Kardos megkért, hogy ülünk le beszélni.

– Fiú! Ha úgy gondolsz, segíts rajtam.

– Mit tehetek?

– Aczél úgy akarja megengesztelni Castrót, hogy visz neki egy olyan levelet, amelyben te elismered Che Guevara nagyságát és érdemeit – Kardos elhárítóan emelte fel a kezét –, de ha szerinted ez nem fér bele, akkor sem sértődöm meg, ebben az ügyben minden felelősség engem terhel.

A kiadóm kedvéért már korábban is igyekeztem tenni néhány „realpolitikai” gesztust, csak ezért küldtem tiszteletpéldányokat is Aczélnak, úgy gondoltam, most is teljesíthetem Kardos kérését önéreztetemen kívül. Kértem egy papírlapot, félrevonultam vele és írni kezdtem:

„Nyilatkozat

Én, Moldova György kijelentem, hogy Ernesto Che Guevarát nagy forradalmárnak és kiemelkedő hazafinak tartom...” és így tovább hasonlóan.

Csakugyan nagy forradalmár és kiemelkedő hazafi lehetett ez a Che Guevara – gondolhatták az emberek a fenti nyilatkozat olvastán –, ha egyszer Moldova is azt mondja. Életemben még soha nem éreztem akkora megtiszteltetést, mint most, hogy én írhattam meg a „Parancsnok” erkölcsi bizonyítványát.

Aczél el is vitte magával ezt a levelet Havannába. Bemutatta Castrónak, a „Főparancsnok” beírta ezzel a bocsánatkérésével és végül is hajlandó volt elfogadni Magyarországtól az éppen esedékes ötven-százmillió dolláros segélyt. Aczél megkönnyebbülhetett, hálából hozott nekem Kubából egy rézből domborított Che Guevara-portrét és egy zacskónyit a nevezetes karibi fekete babból.

Utána mély csend következett, a könyv elfogyott, de több mint húsz évig nem adták ki újra, említés is csak egyszer történt róla.

A „Magyar Ifjúság”, a Kommunista Ifjúsági Szövetség hetilapja egy háromoldalas emlékeztést közölt Che Guevaráról, már nem tudom, milyen alkalomból. A cikket Seszták Ágnes jegyezte, aki már akkor is rejtett kommunistaellenes érzelmeit táplálhatott magában, a rendszert belülről, a párt-sajtóban közölt szándékosan alacsony színvonalú írásokkal igyekezett megingatni. Az ő tollából származó három egész oldalt elolvasni meghaladta volna erőmet, úgy gondoltam, „A napló”-t valahol az anyag derekán vágja le, egyenest oda is lapoztam.

Meg is találtam a nekem rendelt „szent evangéliumot”, Seszták valahogy a következőképpen fogalmazott: Moldova ezt a regényét Che Guevara bolíviai naplója nyomán írta, neki módjában állt elolvasni az eredeti feljegyzéseket is és összehasonlítva a két könyvet kijelentheti, hogy Moldova semmit sem tett hozzá az eredetihez, leszámítva egy kevés pornográfiát és néhány alpári, vaskos jelenetet. Az újságíróval azzal nem foglalkozott, hogy mitől nőtt meg az anyag terjedelme majdnem a háromszorosára.

– Milyen kár! – sóhajt fel Seszták a továbbiakban –, hogy a jeles szerző ilyen felületes módon járt el, mert milyen jó könyvet írhatott volna, ha az ügygel kapcsolatos eredeti dokumentumokra támaszkodik. Okulás céljából mindjárt idéz is két gyönyörű levelet, az elsőt Che Guevara írta egykori kiképző parancsnokának, Alberto Bayo tábornoknak:

„Kedves öreg ‘angoltanárom’!

Guruló házam ismét útra kél és álmaim szabadon áradnak, amíg egy golyó pontot nem tesz a végükre.

Nem tudom, megért-e engem, miért indulok el új utakra már oly sokadszor életemben. Tanácsolták már, hogy takarékoskodjam maradék erőmmel, próbálják meg a könnyebb ellenállás irányában élni, nos ezt teszem: vágyaimra és illúzióimra hallgatok, számomra mindig is az volt a legkönnyebb ellenállás iránya, mert békét teremtett bennem.

Nem tudom, mi vár rám, a tenger örökös szánóvetőjére. Lépteim nyomai eltűnnek a nagy ég alatt, úgy érzem, sem Argentínában, sem Guatemalában, de itt Kubában sem marad meg túl sok belőlem, a XX. század eme szerény kis condit-tierijéből.

Sem eszmei, sem anyagi vagyontokat nem gyűjtöttem, de mégsem vagyok szegény, mert változatlanul hiszek az emberben és ez a hit bennem mindig harcra kész. Megtanultam hinni és megtanultam, ha kell, meghalni is, hogy másoknak igazi lehetőségeket teremtsék az életre.

Elindulok – és az olyan utakról, mint ez, vagy nem tér vissza az ember, vagy a zsarnokságot szétzúzza tér meg. Ha ez az üdvözlőtem volna az utolsó, szívem minden melegével üdvözlöm magat.

Ernesto

Haza, vagy halál!

Győzni fogunk!”

Seszták idézi Alberto Bayo tábornok válasza is:

„...Parancsnok! – hadd szólítsam így, büszke vagyok arra a rangra, amelyet elért, mert ebben talán nekem, egykori ‘angoltanárnak’ is van valami csekély részem.

Akkor Mexikóban, Batista ellen készülődve is maga volt a legjobb tanítványom: fegyelmezett, bátor, önfeláldozó és így tovább. Nem akarom plagizálni a történelemkönyvek magáról szóló fejezetét, de sohasem felejttem el, mikor Santa Rosa-tanyán önként elvállalta, hogy a társai magán tanulják meg az injekciók beadását, hány szúrást kapott: százat, kétszázat?

És most, hogy ismét elindul, szeretnék valami utóvalót adni magának... Az első gondolat, mely levele olvastán feltolult bennem az volt, hogy mikor harcba indul, minden forradalmár számításba veszi a halált, de nekem úgy tűnik, maga ennél többet tesz: álmodozik róla. Márpedig: az ilyen háborúban többet érsz, ha életben maradsz, mint ha hős leszel...

Induljon és járjon szerencsével. Nem lesz egy napom sem, mikor nem gondolkodom magára.

A viszontlátásra, a viszontlátásra!

Öreg ‘angoltanárom’

Alberto Bayo tábornok

Haza, vagy halál!

Győzni fogunk!”

● Seszták Ágnes ezt a két levelet úgy idézi a cikkében, mintha hallatlan méretű kutatómunkájának eredményét adná közre, holott egyszerűen kimásolta őket a könyvem szövegéből. Nem járt el kellő körültekintéssel. Tudniillik ez a két levél a valóságban nem létezett, mind a kettőt én írtam, a cselekményi alakulás az adott helyen megkövetelt két ilyen tartalmú és hangulatú szöveget, megfogalmaztam és beiktattam őket. Regényről volt szó, nem oknyomozó historikus műfajról, ennyi szabadságot megengedhettem magamnak.

Letettem a „Magyar Ifjúság”-ot és eltűnődtem: felhívjam-e a cikk alapos és lelkiismeretes szerzőjét és felajánljam-e neki, hogy tízezer forintot fizetek, ha felmutatja bármelyik levél hiteles másolatát vagy csak megjelöli, hogy hol lehetne megtalálni őket. Aztán csak legyintettem: vannak olyan harcok, melyekben veszteni megalázó, de győzni is szégyenletes.

III. fejezet

Annak idején nem rázott meg különösebben, hogy a Nemzeti Színház elfogadta és bérleti fel-

hívásában már meghirdette a „Gumikutya” című komédiáját, végül mégsem mutatta be. Sohasem engedtem meg magamnak, hogy hosszan gyászolgassam a vereségeimet. Nem esküdöztem, hogy leszek én még Nemzeti Színház-beli szerző és átkokat sem szórtam senkire. Azt sem kívántam, hogy robbantsák fel a Nemzeti akkori Blaha Lujza téri épületét – ez nélkülem is bekövetkezett, valamikor 1965 márciusában.

Ez a békeidőben végrehajtott robbantás megérdemel néhány szót. A bejelentés felajzotta a közvéleményt, egy egész stadionra való sokaság gyülekezett össze, hogy tanúja legyen az eseménynek. Őze Lajos, a színész a Nemzeti történelméről taglaló könyvében így idézi fel a történeteket:

„...Háromnegyed tizenegyet volt, az Emkénél álltam. Hatalmas tömeg állt néma csöndben. Csak a rendőrök hangoskodtak: menjünk arrébb! Senki sem mozdult. A díszletraktárral kezdtek: hatalmas dördülés, majd porfelhő következett és a tömeg rendföltehetetlen mozdulatlanágban, némán állt tovább. Ha ordítás lett volna, talán oldja a feszültséget. De a csönd az elviselhetetlenségig fokozódott bennem és másban is. Bihari Józsa bácsival találkoztam (korának egyik legnagyobb színésze volt, maga is a Nemzeti tagja – M. Gy.). ‘Megátkoz titeket az én székely Istenem!’ – mondta és retentő fájdalommal megindult felfelé a Duna irányába.”

Egy-egy ledöntött szobor vagy épület emléke néha hatékonyabb tud lenni, mint maga a léte volt. Alkalmat ad rá, hogy feketére fessék a zászlókat és harcba induljanak velük a felelőssé nyilvánított politikai ellenfél likvidálására. Napjainkban tanulságos példát szolgáltat erre a városligeti Regnum Marianum templom ügyében folytatott propaganda-hadjárat.

A felrobbantott Nemzeti Színházból is a legendák egész sora sarjadt ki a közemlékezésben. Egyesek a magyar kulturális hagyományok elleni kommunista merényletnek minősítették, hazafias totemként megszerelték és őrizték egy-egy tükröt, szoborcsonkot, vagy karfatöredéket. Mások úgy tudták: a háttérben az rejtőzött, hogy a Néphadseregnek jelentős troil készlete halmozódott fel, melyet még a szavatosság lejárta előtt fel akartak használni – ehhez jött kapóra a színház likvidálása, megint mások a földalatti vasút építésének épp akkor folyó munkálataival hozták kapcsolatba az ügyet.

● Magam sem tudtam sokkal többet a történetről, de most, hogy emlékezéseim során szóba került a Nemzeti, megpróbáltam tájékozódni. Felkerestem Mányoki László építészmernököt, akit tervezőként több mint három évtizedes múlt kapcsolt a színházhoz és a helyzet legjobb ismerőjének tekinthető.

– A Népszínházat, mert eredetileg így hívták és csak később települt át ide a Nemzeti Színház – kezdte a főmérnök – még a XIX. század végén építette a Fellner és Hellmer cég, egy kiterjedt program egyik állomásaként, az ő nevükhöz fűződik többek között a Vígszínház tervezése és kivitelezése is. A Nemzeti Színháznak a sorsa azonban már az adottságainál fogva is rosszabbul alakult, mint a társaié. Vegyük például a Vígszínházat, annak csak a homlokzata néz ki forgalmas főútvonalra, a Blaha Lujza téri épület viszont minden oldalról körüljárható volt a Körút és a Rákóczi út kereszteződésében.

– Ez miért hátrány?

– Több okból is. A világháborúban, majd az 1956-os felkelés harcaiban is több, statikailag megrendítő hatás érte minden irányból. Az idő egyébként is elvégezte rajta a maga munkáját, az egész nézőtér faszerkezetű, mindent megrágott a szű. Bármilyen anyaggal is próbáltuk feljavítani az állagát, nem segített, recsegett-ropogott, kidőléssel fenyegetett az egész páholysor. Emlékszem rá, mikor Ferrari Violetta az „Armány és szerelem” Lujzáját játszotta, szinte orrával kellett sóhajtoznia, hogy a nézők meghallhassák.

– Csak az a megoldás látszott elképzelhetőnek, hogy az egész belsőt szétszedjük, aztán újra faragva felépítjük, de az iszonyú költségek és a hatalmas ráfordítandó idő ellenére az alapvető hibák megmaradtak volna, sőt, egy újabb kockázat is felmerült: az új anyagú belső tönkretetheti az akusztikát.

Fenti részlettel befejeztük Moldova György *Az utolsó tölteny* című önéletrajzi műve hatodik kötetének közlését. Az író 2005. november 21-én, hétfőn mutatja be könyvét a sajtónak, *aznap 15 órakor* pedig a fővárosi Lehel téri Mikulás könyvesboltban (a metró galériaszintjén) dedikálja könyvét. Láthatják az érdeklődők az író *a Napkelté november 19-ei* adásában is 7.30 körül.

Köszönjük, hogy Moldova György lehetőséget teremtett rá, hogy már megjelenés előtt ismerkedjünk új művével A Szabadság hasábjain!

Jelöltbemutató Vácott – szlovák vendégekkel

Balogh István, a Munkáspárt Váci Szervezete titkárának meghívására 2005. november 9-én baráti látogatást tettek a szlovák elvtársak szervezeteinknél. A közös történelmi múlttról, a jelen nehéz politikai helyzetéről ott és itt, egyaránt szót a beszélgetés.

Balogh István megnyitja után Kaldenecker Géza, Pest megye 2-es számú országgyűlési-képviselőjelöltje mutatkozott be, s ismertette választási munkatervét. Ebben szót arról, hogy tervezi a közeljövőben Vácra látó három híradástechnikai üzem meglátogatását, az ott dolgozókkal való találkozást.

Majd szót kapott Mendel Lajos, a Munkáspárt Pest megyei elnöke, és tájékoztatást adott a

Kaldenecker Géza

Munkáspárton belüli politikai harcokról, a soron következő KB-ülésről, annak feladatairól; a párt 21. Kongresszusáról, ahol le kell zárni a vitát, és meg kell erősíteni a párt politikai-szervezeti egységét, annak irányvonalát.

A tájékoztatóban elhangzott, hogy a megyében 16 választókerületből 13 helyen sikerült jelöltet állítani, illetve, hogy a megye eddig 400 ezer forintot gyűjtött össze a 2006-os választásokra.

Hozzászolt az érkezőtlen Nagy Sándor, a választókerület elnöke, aki a közös-kollektív munka szükségességét hangsúlyozta.

Szót a jelenlévőkhöz Ján Hamat elvtárs, a Szlovák Kommunista Párt lévai járási elnöke. Méltatta a két párt között lévő jó elvtársi együttműködést.

Kellemes színpoltja volt az összejövetelnek, mikor Tomán Gyuláné elmondta Sikk Tibor Konklúzió című versét.

Az értekezlet után még sokáig folyt a kötetlen beszélgetés, tapasztalatcsere.

K. G.

DIPLOMAOSZTÁS

A vas – erős, mint a szeretet, a gyémánt – csillogó, mint az öröm, az arany – ünnepélyes, mint a győzelem. Mindhárom ásvány jelzőként szerepelt azon az októberi ünnepségen, amit az ELTE jogi karának dísztermében tartottak. Kiosztották a vas-, a gyémánt- és az aranydiplomákat. Ünnepi öltözködésben az egyetemi tanács: talárban és vastag láncban a tudományok medálja a tanárok nyakában, s a Himnusz hangjai után szólásra emelkedett a rektor.

Egyetemünk a legrégebbek közül való – mondotta Klinghammer István rektor –, még 1635-ből keltezett az alapító oklevele és sokáig Pázmány Péter nevét viselte. Köszöntöm a megjelenteket, akik jelentősen hozzájárultak a magyar oktatásügy fejlődéséhez, mai színvonalához és ezzel az ország felemelkedéséhez. Nehéz időket élt meg ez a nemzedék, de becsülettel helyt állt hivatása magaslatán, akár a katedrán, akár a tudományos életben vagy az élet más területén.

Aztán következett a történelmi áttekintés, a második világháború embert próbáló évei, amelyben a jelenlévők gyermekkorukat töltötték, majd az elmúlt évtizedek. S nem minden alakult itt a vágyak, elképzelések szerint. Mégis ez a nemzedék úgy lehetett „túlélő”, hogy hite szerint munkálkodón megőrizte az eszményképeket, az ifjúságában vallottakat.

Rövid volt a köszöntő, s alig csalt könnyeket a szemekből, annál inkább a megemlékezés. Mely szerint érettségi bizonyítvánnyal a kézben megilletődött fiatalok léptek az ősi alma mater falai közé. Az épülő szocializmus a tudományokat kínálta nekik. Első éves tanárjelöltek voltak, a magyar irodalom és nyelvészet elkötelezettjei, akik sorából aztán olyan nagyságok nőttek ki, mint Grétsy László, Vacha Imre, Győre Imre, Timár Máté és a többiek. Sokan történészek, idegennyelv szakosok, könyvtárosok, muzeológusok, tudományos műhelyekbe, szerkesztőségekbe készültünk. Ebből igyekeztünk tenni minél többet a tudás kincsésztárából...

Szabó Dénes konzervált ember gégeken demonstrálta a hangképzés szerveit, Trencsényi-Waldapfel Imre a görög és római hősökről beszélt, Szabó

Arpád az ókori mitológiáról (ma is fülemben cseng, amint mondja: „jer osszian ködös, homályos énekeddel”) Klaniczay Tiborban az eredetmondák, a Halotti beszéd, az Ómagyar Mária-siralom professzorát tiszteltük, illetve Bóka Lászlóban az irodalmi stílusztikáit, Ortutay Gyulában a folklórét.

És a 120-130, többségében munkás- és paraszti fiatal meggyőződéssel hitte, hogy megváltozja lesz a magyar kulturális életnek. Így kezdődött, és az egyetemi tanulmányok végeztével – összeszámoltam – 69 vizsgát tettem le (mások többet is) és négy tárgyból államvizsgáztam!

Amíg az ünnepeket szívtották, mindenki végigélte a vizsgadrukkot, a tételhúzás izgalmát, talán előkúsztak az emlékezésből az építőtáborok kalandjai, a DCM váci izzadása, a dunaiújvárosi verejtékek, a nyári honvédelmi táborkatonás rendje. Talán visszasejlett az első óra a katedrán, a szerkesztőségben, a legkorábbi munkahelyeken...

Előbb a vasdiplomásokat mai egyetemisták kísérték az oklevél átvételére: dr. Bános Arturmét, Molnár Jánost, Tallner Györgynét, s a többieket. Majd a gyémántdiplomások következtek: dr. Regős Béla, Hegyi Gyuláné, Simon Endréné, Szántó Irma –, s a többiek. Végül az aranydiplomások, az élen, mint mindig: Albert Gábor, Kisvárdi Éva, Vigh Gábor – és a többiek.

Nagyüzem volt ezen a napon az egyetemen – a szocializmus volt diákjait ünnepelték – s három csoport, három időpontban kapta meg a díszoklevelet! S ez alkalommal Szatmári Gábor, a Szakszervezetek Együttműködési Fórumának sajtómenedzsere, valamint Mártonfy Mihály, lapunk munkatársa is.

Ötven év, egy élet – elrepült, mint egy pillanat.

M. M.

Üdülőjog olcsón eladó!

450 000 forintért eladó Hajdúszoboszlón, négycsillagos hotelben kétszemélyes luxusapartman üdülőjoga, amely minden év harmadik naptári hetében egy hétre (7 éjszakra) vehető igénybe. Használati érvényessége 2032-ig szól. Hozzá tartozik a zárt parkoló, uszoda, szauna, termálvíz díjmentes használata. Örökölhető, ajándékozható, cserélhető időben, térben. Érdeklődni: 06(30)413-0897.

Emlékezés aktualitásokkal

November 7-ike történelmi jelentőségére emlékezett a baloldaliságról folytatott vitafórum keretében aktívauülésen a budapesti elnökség.

Kozák András

A szónok, Kozák András Lenin gondolataira utalva idézetekkel építette fel mondanivalóját, bizonyítva a klasszikus elméletek időtállóságát, melyek szerint baloldalinak lenni egyet jelent a békéért való következetes harccal valamint a szegény emberek, a dolgozók, az elnyomottak sorsának jobbításáért, a nagytőke, a kizsákmányolás elleni küzdelemmel.

Október üzenetének tekinthetjük azt a lenini mondatot, hogy „figyeljünk a jelenkor feladataira, a konkrét teendőkre összpontosítsuk”. Ennyi év után is aktuális.

A. I.

Emlékezzünk!

Új párttal a szocializmusért

Az első világháború kimenetele, a központi hatalmak 1918-as veresége felforgatta az európai status quót. Káosz keletkezett a legyőzött országokban, mert a gazdasági csőd, a határok erőszakos átszabása milliók helyzetének és hangulatának gyökeres megváltozását eredményezte.

Az elégedetlenség túllépte a hagyományos kereteket és sokan radikális társadalmi átalakulást szorgalmaztak. Minden bajért a tőkés rendet vádolták (nem indokolatlanul), s annak megdöntésében látták a kiutat. A jövőt illetően számtalan homályos, zavaros, utópikus nézet keringett a „levegőben”, de a munkásmozgalom hegemon szervezete, a Magyarországi Szocialdemokrata Párt által kínált megoldás nem elégtette ki a háború kárvalottjainak nagy részét. Az őszirózsás forradalom (1918. október 31.) – melyben pedig nagy tömegek reménykedtek – hamar bizonyított, hogy nem tud elfogadható távlatokat nyitni a súlyos gondokkal küzdő dolgozók számára.

A nemzeti válság időszakában több csoport (antimilitarista

ták, szindikalisták, galileisták, baloldali szociáldemokraták) foglalkozott a progresszió összefogásával, a megalkuvást képviselő szociáldemokráciával való szakítással. 1917-ben a nagy októberi szocialista forradalom példát mutatott arra, mit kell tenni a körülmények megváltoztatása érdekében („Cselekedjünk orosz módról”). A rokon haladó tényezők számára a bizonytalankodás végét jelentette, amikor 1918 novemberében hazatértek Szovjet–Oroszországból az ott kommunistává felnőtt hadifoglyok. Kun Bélák kijárták a bolsevizmus iskoláját, közvetlenül ismerték Lenint s itthon követni akarták tanításait.

A különböző antikapitalista irányzatok politikuskai között megindultak a tárgyalások, amelyek végül 1918. november

24-én a Kommunista Magyarországi Pártja (KMP) megalakulásához vezettek. Ebben a folyamatban a fő szerepet a legtapasztaltabb kommunista, Kun Béla játszotta. Ő lett a Központi Bizottság elnöke. Az előzőleg eltérő utakon járt forradalmi osztagok az egyesülést követő közös munkában eggyé forrtak.

A KMP elindult „hódító” útjára: élére állt a Tanácsköztársaságnak, annak megdöntése után illegálisan szervezte a munkás-ság harcát a kényért, a demokráciáért, a fasizmus és a háború ellen. A felszabadulás nyomán előbb a népi, majd a szocialista forradalom élharcosa lett. Akkor is történelmi jelentőségűek a vívmányai, ha ma az ellenforradalom ezt kétségbe vonja.

A kommunista mozgalom nálunk is véget vetett a szociáldemokrácia egyeduralmának, bevitte a köztudatba, hogy a kapitalizmus revolúció útján meghaladható. Ez adja a KMP utódjának, a Munkáspártnak történelmi fontosságát.

Hegedűs Sándor

Kitüntetések,
papír- és fémpénzek,
képeslapok, porcelánok
adásvétele.

VERES ÉREMBOLT,
VII. ker. Izabella utca 37.

Tel.: 322-4799
H-P: 9-17 óráig.

Hirdessen
A Szabadság
hetilapban!

Részletes információ:
Huszár Zsófia
Telefon: 313-5420

Lapunkat rendszeresen szemléli
Magyarország legnagyobb
médiatitányelje az
»OBSERVER«

BUDAPESTI MÉDIATITÁNYELŐ KFT.
1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
http://www.observer.hu

MEGRENDELŐ

Kérem küldjenek az alábbi címre
1 példány *A Szabadság* bemutatósámat!*

Megrendelem *A Szabadság* példányát**

- havi előfizetéssel (460 Ft/hó)
- negyedévi előfizetéssel (1380 Ft/negyedév)
- féléves előfizetéssel (2760 Ft/félév)
- éves előfizetéssel (5520 Ft/év)

Név:

Cím:

* A bemutatósám megküldését a Progressio Kiadótól kérje (1082 Budapest, Baross u. 61.)!

** Az előfizetéses megrendelést a Hírlapkézbesítőnél, a Magyar Posta hírlap-ügyszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban lehet leadni. Kettő vagy több példány azonos címre történő postázását a Progressio Kiadó is vállalja.

TISZTES HASZON

Én sem panaszkodhatom biztos úr, a semmiből kezdtem, és a zöme még megvan...

A Szabadság

A Munkáspárt központi politikai hetilapja
Felelős szerkesztő: Szabados Judit
Szerkesztőség: 1082 Budapest VIII., Baross utca 61.
Telefon: 313-5420 (közvetlen); 334-1509/22 m. Telefax: 313-5423
Lapterjesztés: Szigeti Endréné, tel.: 334-1509/23 m.
A Szabadság e-mail címe: mp400@axelero.hu;
internet cím: www.aszabadsag.hu

Kiadja: a Progressio Kft., a kiadásért felelős: Vajda János igazgató
ISSN 0865-5146
Hírlapárúsítás formájában terjeszti a Lapker Rt. Budapest és vidéken.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága,
1008 Budapest, VIII. ker., Orczy tér 1.
Előfizethető valamennyi postán, a kézbesítőknél, e-mailen:
hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: (06-1) 303-3440.
További információ: 06 (80) 444-444.
Előfizetési díj: egy évre 5520 Ft, fél évre 2760 Ft,
negyedévre 1380 Ft, egy hónapra 460 Ft.
Szedés, törlesztés: Progressio Kft.
Nyomtatás: Apolló Kft. 1165 Budapest, Zsemlekes út 25.
Felelős vezető: Mózes Ferenc ügyvezető igazgató.

A Munkáspárt internet címe: <http://www.munkaspart.hu>